

علی دهباشی، سردبیر فصلنامه بخارا
بی هیچ تردیدی تجاوز
به ایران محکوم است

چهار غیرنظامی
در اندیمشک شهید شدند
زخم مکرر
خوزستان

روایت‌هایی از ایرانیان سراسر جهان

قلب‌هایی که برای ایران می‌تپد

- مذاکره، نقشه راهی برای مهار بحران
- یونسکو باید به موضوع حفاظت از موزه‌ها ورود کند
- یک چمدان اضطراب و نگرانی
- خبرنگاران خارجی به ایران آمدند

آرش خاوشی - مهر-نیشن

هشت آمبولانس و سه پایگاه درمانی هدف حمله صهیونیست‌ها قرار گرفته‌اند

رئیس سازمان اورژانس کشور با اشاره به اینکه رژیم صهیونیستی در حملات تروریستی خود به کشورمان علاوه بر مناطق مسکونی، مراکز امدادی و درمانی را نیز مورد هدف قرار داده است، گفت: تاکنون در حملات متجاوزانه صهیونیست‌ها، سه پایگاه امدادی و هشت دستگاه آمبولانس مرکز اورژانس در نقاط مختلف کشور دچار آسیب و تخریب جدی شده است.

«جعفر میعادفر» دیروز، شنبه ۳۱ خردادماه، اعلام کرد: ۱۴ نفر از نیروهای سازمان اورژانس در سطح کشور نیز دچار مصدومیت ناشی از انفجار و صدمات ناشی از این حملات شده‌اند که دو نفر از آنان به دلیل وخامت حال و آسیب ترومایی، بستری شده‌اند. او افزود: همچنین با توجه به حمله متجاوزانه صهیونیست‌ها به سه پایگاه اورژانس و خسارات وارده، مجبور به جابه‌جایی و انتقال خدمات این پایگاه‌ها به مکان‌های دیگر شدیم. میعادفر گفت: این پایگاه‌های اورژانس در مناطق شهری مستقر و مشغول خدمت‌رسانی بودند که مورد حمله رژیم صهیونیستی قرار گرفتند و این نشان می‌دهد این رژیم متجاوز هیچ تمایزی میان زیرساخت‌های درمانی و اهداف نظامی قائل نیست. به گفته رئیس سازمان اورژانس کشور، یکی از آمبولانس‌های هلال‌احمر نیز در منطقه کوهک تهران و حین انجام عملیات انتقال مصدوم، مورد هدف و اصابت گلوله دشمن صهیونیستی قرار گرفت. او با اشاره به اهمیت رعایت نکات ایمنی توسط

کشتار دانشمندان را متوقف کنید

دانشمندان در توصیه‌نامه ۲۰۱۷ درباره علم و پژوهشگران علمی، به حمایت از دانشمندان معتقد است.

سیمایی در این نامه ادامه داد: «ایران همواره تلاش کرده تا به یک قطب علمی در جهان تبدیل شود. دستاوردهای فناوری هسته‌ای ایران نیز کاملاً در چهارچوب بند ۴ معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (NPT) به‌دست آمده است که بر حق تمام کشورها برای استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای تأکید دارد. امروزه با توجه به چالش‌های زیست‌محیطی ناشی از مصرف بی‌رویه سوخت‌های فسیلی نیاز به استفاده از منابع انرژی پایدار مانند انرژی هسته‌ای بیش‌ازپیش احساس می‌شود. این فناوری می‌تواند به‌عنوان یکی از ابزارهای کلیدی در مسیر توسعه پایدار مورد استفاده قرار گیرد. سازمان‌های بین‌المللی به‌ویژه یونسکو که تغییرات آب‌وهوایی را یکی از اولویت‌های خود می‌دانند، باید در این زمینه از کشورها حمایت کند. با توجه به موارد فوق، مایلم از یونسکو و شما مدیرکل محترم، به‌عنوان رئیس این نهاد علمی و آموزشی بین‌المللی، درخواست کنم با محکومیت شدید کشتار هدفمند دانشمندان، واکنشی مناسب و متناسب به این موضوع نشان دهید. سرکار خانم، مراتب بالاترین احترامات من را بپذیرید.»

وزیر علوم در نامه‌ای به مدیرکل یونسکو درباره ترور دانشمندان ایران توسط رژیم اسرائیل نوشت: «مایلم از یونسکو و شما مدیرکل محترم، به‌عنوان رئیس این نهاد علمی و آموزشی بین‌المللی، درخواست کنم با محکومیت شدید کشتار هدفمند دانشمندان، واکنشی مناسب و متناسب به این موضوع نشان دهید.»

په‌گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، متن پیام «حسین سیمایی» به «آدوی آزادی» به این شرح است: «با اندوهی عمیق مایلم توجه شما را به خبر غم‌انگیز ترور دانشمندان ایرانی از طریق اقدامات تروریستی رژیم اسرائیل جلب کنم. همان‌طور که احتمالاً به شما گزارش شده است، از تاریخ ۱۳ تا ۱۶ ژوئن ۲۰۲۵ مجموعه‌ای از حملات در خاک ایران، خارج از چارچوب قوانین بین‌المللی انجام شد. متأسفانه دانشمندان زیر در نتیجه رفتار بی‌رحمانه و وحشیانه رژیم اسرائیل به شهادت رسیدند:

۱. پروفیسور سید امیرحسین فقیه، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی؛
۲. پروفیسور عبدالحمید مینوچهر، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی؛
۳. پروفیسور فریدون عباسی دوانی، عضو هیئت علمی دانشگاه امام حسین؛
۴. پروفیسور محمد مهدی تهرانی، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی؛
۵. پروفیسور اکبر مطلبی‌زاده، فیزیکدان؛
۶. پروفیسور احمدرضا ذوالفقاری، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی؛
۷. پروفیسور سعید برجی، فیزیکدان؛
۸. پروفیسور منصور عسگری، محقق حوزه فناوری‌های پیشرفته؛
۹. پروفیسور علی بکایی کریمی، محقق حوزه علوم مهندسی؛
۱۰. پروفیسور علی باکویی کتیری، فیزیکدان؛
۱۱. دکتر مجید تاجن جاری، پیشگام برجسته هوش مصنوعی؛
۱۲. مهندس محمدرضا ذاکریان، متخصص برجسته هوش مصنوعی و محقق فناوری.»

در ادامه این نامه آمده است: «این دانشمندان ارجمند، به‌طور نگران‌کننده‌ای در منازل شخصی خود مورد هدف قرار گرفته و در کنار خانواده‌های بی‌گناهان به شهادت رسیدند. اقدامی که تضاد

وزیر بهداشت اعلام کرد

دانشگاه‌های علوم پزشکی نگران منابع مالی نباشند

بنابر اعلام وزارت بهداشت، اجلاس مجازی رؤسای دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی سراسر کشور، با حضور برنامه‌ریزی‌نشده رئیس‌جمهور پزشکیان و همچنین وزیر، معاونین و مدیران ارشد این وزارتخانه صبح دیروز، شنبه ۳۱ خردادماه، برگزار شد.

مسعود پزشکیان در این اجلاس بر لزوم توجه به مشارکت مردم در همه امور کشور و از جمله در حوزه سلامت تأکید کرد و از تفویض اختیارات به استانداران و وزرا خبر داد و گفت: مشارکت گرفتن از مردم در مراکز بهداشتی و درمانی و رعایت اصول پوشش خدمات اولیه بهداشتی یعنی عدالت، روابط بین بخشی، مشارکت مردمی و تکنولوژی مناسب در این شرایط اهمیت ویژه‌ای دارد.

«محمدرضا ظفرقندی»، وزیر بهداشت، نیز در این نشست با تقدیر از تلاش‌ها و خدمات مدیران و کارکنان نظام سلامت در خدمت‌رسانی به مجروحان تجاوز رژیم صهیونی به کشورمان، گفت: خوشبختانه با گذشت چند روز اول از تهاجم و تجاوز رژیم صهیونی به کشور، صحنه در عرصه‌های نظامی و سیاسی عوض شد و برتری با کشورمان است و حضور گسترده، پرشور و بی‌نظیر دیروز مردم در راهپیمایی جمعه خشم و نصر نیز معادلات دشمن را تغییر داد.

او با اشاره به ارتباط مستمر خود از روز اول تجاوز به کشور با رؤسای دانشگاه‌های علوم پزشکی مناطق درگیر، گفت: برخی دانشگاه‌ها بیشتر درگیر جنگ هستند و مجروحان به‌ویژه غیرنظامیان را به‌خوبی پذیرش و رسیدگی کردند. ظفرقندی با بیان اینکه برخی دانشگاه‌ها به دلیل حجم بالای

مسافرت‌ها نیز خدمات بهداشتی و درمانی را به‌خوبی به مردم و مسافران ارائه می‌کنند، گفت: مردم در این استان‌ها نیز نباید با مشکلی روبه‌رو شوند و تدابیر لازم برای تأمین امکانات، دارو، تجهیزات پزشکی و سایر اقلام مورد نیاز، در نظر گرفته شده است.

وزیر بهداشت از پیگیری برای تأمین منابع مالی مورد نیاز دانشگاه‌ها خبر داد و گفت: اوایل این هفته بخشی از منابع مالی با هماهنگی مسئولان اقتصادی دولت، برای مطالبات دانشگاه‌ها، پرسنل و حوزه دارو تأمین می‌شود و دانشگاه‌ها نگرانی از این بابت نداشته باشند.

او یادآور شد: رئیس‌جمهور در جلسه چهارشنبه هفته قبل هیئت دولت، تأکید زیادی بر تفویض اختیارات به استان‌ها، استانداران و وزرا داشت و این موضوع نیز در حال پیگیری است تا برای حل مشکلات با آرامش بیشتری کار کنیم.

ظفرقندی از تلاش‌های تیم ملی سلامت در این شرایط سخت تقدیر کرد و گفت: کادر سلامت مثل همیشه و دوره‌هایی مانند دفاع مقدس و همه‌گیری کرونا در کنار مردم هستند که جای تقدیر و افتخار دارد. او با اشاره به حادثه میدان قدس در هفته گذشته و آسیب به ۶۰ نفر از افراد غیرنظامی، گفت: زمان حادثه در نزدیکی آنجا بودم که با همکاران بیمارستان تماس گرفتم که در صورت نیاز برای عمل جراحی مجروحان به بیمارستان بروم که عنوان کردند وضعیت تحت کنترل است و نیروهای درمانی با حضور ایثارگرنه خود، اقدامات لازم را انجام دادند. ایلسنا

آرش خاوشی - مهر-نیشن

یادداشت

امید برای بازگشت

| صدف سرداری |
 | روزنامه‌نگار |

«خانم اگر ساعت چهار می‌آمدی، بلیت بود.» ساعت پنج بعدازظهر بود. همان روز یکشنبه (۲۵ خرداد) ملون که اکثر پایتخت‌نشینان زندگی و جانشان را در کوله و چمدانی در دستشان گرفتند و به‌سوی مقصدی شاید امن‌تر، «خانه» را رها کردند. دوستم هاج‌وواج به ابویه جمعیتی نگاه می‌کرد که روی هم در زمین‌ال تنبیرا شده بودند. در همان ترمینالی که راندها به‌محض ورود می‌خواستند بلیتی به‌سوی هرجایی به تو بفروشدند، حالا به مسافراتی که نامشان «آواره» و «جنگ‌زده» شده بود، نگاه نمی‌کردند. «نفری سه میلیون تومان به اصفهان؟» این عددی بود که یکی از راننده‌های سواری گفته بود. احتمالاً بی آنکه بداند سه میلیون چقدر عدد بزرگی است و مردم چقدر ناچار. «همه آمده بودند که فقط یک بلیت به‌سمت هر جایی که شده، پیدا کنند» و دوستم پای تلفن «همه» را جوری ادا کرد که انگار روی آن سه تشدید محکم گذاشته باشد.

همان روزها بود که در یکی از گروه‌ها یک نفر نوشت خاله‌اش از تهران تا یزد ۳۰ میلیون داده است. یکی دیگر در تأیید وخیم‌بودن اوضاع گفت که دیده‌است دختری از تهران تا مقصدی دیگر ۵۰ میلیون پرداخت کرده. باز هم احتمالاً راننده فرصت را غنیمت شمرده و منفعت را در «ناچاری» دیده بود.

روز یکشنبه‌صبح خوارم بیدارم کرد و گفت از تهران خارج شویم. شب قبلش خانه خودم را رها کرده بودم و آنجا خوابیده بودم. چند ثانیه سرچایم نشستم و فکر کردم «اگر بازنگردیم چه؟» و چند دقیقه بعدتر خودم را در خانه‌ام پیدا کردم که داشتم زندگی‌ام را در یک ساک دستی جا می‌دادم. با خوارم، همسرش و گریه‌شان سه ساعت بعد به مقصدمان رسیده بودیم. بعدازظهر همان روز بود که سیل خبرها روانه شد؛ جاده‌های خروجی تهران مسدود شدند، صدای انفجار در نقاط مختلف تهران شنیده شد، عداوی نمی‌دانستند با حیوانات خانگی‌شان چه کنند و... . بارها با خودمان گفتیم چقدر خوش‌شانس بودیم قبل از شلوعی‌ها پایمان را از آن تهران بیرون گذاشتیم و هر بار آنقدر از این «خوش‌شانس» بودن عذاب‌وجدان سراغم آمد که دلم می‌خواست کاش این کلمه وجود نداشت. تلفن را برمی‌داشتیم و دیوانه‌وار شماره دوستانم را می‌گرفتم که هر کدام کجاچند و چه می‌کنند. «کاش همه‌مان زیر یک سقف بودیم» و می‌دانستم چقدر غیرممکن است، اما دلم می‌خواست باور کنم که کنار هستیم.

روزهای بعد واقعیت‌های بیشتری خورد نوی صورتمان. آب آشامیدنی ۱۹تری که بیشتر نزدیک به ۸۰ هزار تومان می‌خریدیم، سه برابر شده بود. نانواهایی یا صف‌های شلوعی داشتند یا نان نبود. برای خرید برخی کالاها باید عدد بیشتری از قیمت روی کالا را می‌پرداختی و... . هرچند که روزهای بعدتر مسئولانی گفتند نانواهایی شبانه‌روزی فعالیت خود را آغاز می‌کنند و کالاهای اساسی تأمین می‌شود.

اما من، امید و مهربانی را میان این‌همه آشوب دیدم. پیش از قطعی اینترنت، عده‌ای در اینستاگرام اعلام کردند داوطلبانه مردم را از تهران خارج می‌کنند؛ با ماشین‌های شخصی و بدون دریافت هیچ میلی. کسانی را دیدم که داوطلب شده‌اند به حیوانات خانگی افراد که به‌ناچار در خانه گذاشته‌اند، سربزند. کسانی را دیدم که گفته‌اند می‌خواهند سریع سالمندانی بروند که در خانه تنها مانده‌اند.

دوستم همان روز یکشنبه ناچار شد به عوارضی قم برود بلکه اتوبوسی پیدا کند. ساعت ۱۱ شب یک اتوبوس پیدا شد. راننده‌ای که تا راه‌روی اتوبوس و صندوق آدم چپانده بود تا ببرد اصفهان، ۳۰۰ هزار تومان هم گرفته بود. احتمالاً هم می‌دانست ۳۰۰ هزار تومان پول کمی است و هم اینکه مردم چقدر ناچارند. فکر کردم انگار که دست‌هایی به‌هم گره می‌خورند تا سدی شوند مقابل دیو پلید جنگ و بدظنیتی؛ آنها که امید و منفعت را در آوارگی مردم نیافتند.

حالا روز دهم جنگ است. دارم تجسم‌کردن یک روشنایی را برای خودم تمرین می‌کنم. «ما یازمی‌گردیم». می‌خواهم باور کنم که «خوش‌شانس» بودن در این است که ما دوباره زیر یک سقف جمع شویم، به زندگی عادی‌مان بازگردیم و بار بعدی دست‌هایمان برای بازگشت به خانه به‌هم حلقه بخورد. می‌خواهم باور کنم که خیلی زود اتفاق می‌افتد؛ دیگر هیچ‌کس یک‌شبه خانه‌اش را ترک نمی‌کند، بچه‌ها نمی‌ترسند، کسی از ترک‌کردن حیوان خانگی‌اش گریه نمی‌کند و این آسمان را دوباره باهم قسمت می‌کنیم.

ایران |

ادامه رایزنی با کشورهای دنیا

مذاکره، نقشه راه ایران برای مهار بحران

گفت‌وگو نشان‌دهنده تمایل طرفین برای مدیریت بحران‌های منطقه‌ای از طریق دیپلماسی است. عربستان که روابط پیچیده‌ای با رژیم صهیونیستی دارد، ممکن است در صورت تشدید درگیری‌ها، به‌سمت موضع‌گیری قاطع‌تر علیه اقدامات تل‌آویو حرکت کند. دیدار وزیران خارجه ایران و عراق در حاشیه نشست وزرای خارجه سازمان همکاری اسلامی در استانبول، «فؤاد حسین»، وزیر امور خارجه عراق، با سید عباس عراقچی، همتای ایرانی خود دیدار و گفت‌وگو کرد. در این ملاقات، دو طرف آخرین تحولات منطقه‌ای، به‌ویژه ادامه حملات رژیم صهیونیستی به ایران را بررسی کردند. وزیر خارجه عراق بر ضرورت توقف فوری این حملات و محافظت از غیرنظامیان در برابر پیامدهای تشدید تنش‌ها تأکید کرد. حسین همچنین بر اهمیت تلاش‌های دیپلماتیک جمعی از طریق کانال‌های بین‌المللی و منطقه‌ای برای کاهش تنش‌ها تأکید کرد و بازرگانه به مذاکرات سیاسی را تنها راه‌حل پایدار برای جلوگیری از گسترش درگیری‌ها دانست. در این دیدار، طرفین درباره تقویت روابط دوجانبه و هماهنگی در مسائل مشترک نیز گفت‌وگو کردند و بر حفظ حکمیت ملی و تفاهم متقابل تأکید کردند. این گفت‌وگوها نشان‌دهنده تلاش کشورهای منطقه برای یافتن راه‌حلی دیپلماتیک در بحران فعلی است.

🔗 هشدار ایران درباره مداخله آمریکا

سید عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، در گفت‌وگو با رسانه‌های بین‌المللی هشدار داد مداخله مستقیم آمریکا در حمله اسرائیل به ایران «برای همه بسیار بسیار خطرناک خواهد بود». او تأکید کرد ایران از حق دفاع از خود برخوردار است و در صورت حمله آمریکا، پاسخ سختی خواهد داد. عراقچی با اشاره به مذاکرات هسته‌ای، خواستار توقف حمایت واشنگتن از اقدامات تجاوزکارانه اسرائیل شد و گفت ایران هرگز غنی‌سازی صفر اورانیوم را نخواهد پذیرفت.

وزیر خارجه ایران به بی‌اعتمادی تهران به واشنگتن اشاره کرد و گفت حملات اخیر اسرائیل به تأسیسات ایران، تنها چند روز قبل از مذاکرات برنامه‌ریزی شده با آمریکا، نشان‌دهنده عدم صداقت طرف آمریکایی است. او همچنین از «استیو ویتکاف»، مذاکره‌کننده ارشد آمریکا، به‌عنوان فردی محترم یاد کرد، اما افزود وعده‌های او عملی نشده و این موضوع به بی‌اعتمادی دامن زده است. بااین‌حال، عراقچی تأکید کرد ارتباطات دیپلماتیک بین دو طرف ادامه دارد. هرچند این ارتباطات به‌معنای مذاکره رسمی نیست. عراقچی با اشاره به مقاومت ایران در برابر حملات، گفت حتی در صورت تخریب تأسیسات هسته‌ای، دانش فنی ایران از بین نمی‌رود و این کشور قادر به بازسازی آنهاست. او همچنین با یادآوری تمدن کهن و استقلال تاریخی ایران، تأکید کرد هیچ کشوری نمی‌تواند با مبارزان، اراده ملت ایران را در هم بشکند.

جنگ بر سر این مردم رفته است، آگاه است: «خدا می‌داند که خوزستان هنوز از زیر بار جنگ هشت‌ساله کمر صاف نکرده بود که باز دارد این اتفاق تکرار می‌شود. هشت سال جنگ کم‌چیزی نیست.» آقای قلاوند حق دارد. هشت سال جنگ فرساینده و نفس‌گیر.

برای مرگ آرمین می‌توان تمام مرثیه‌های خوزستان را یکجا خواند و تمام سیاهی‌های دنیا را به این عزا دعوت کرد. هشت سال جنگ چه در یادگان دوکوهه و چه در اندیشمک و چه در هر کجای خوزستان در تاریخ ثبت شده است. هزار شعر و قصیده و روایت همه‌چیز را عرق کرده است. آنچه براهنی سروده یا زرین‌کوب، سطرطرش روایتی از حقیقت بود. حالا باز هم مرگ آرمین‌ها در تاریخ ثبت می‌شود؛ تاریخی که هم رشادت ایران را ثبت می‌کند و هم حماقت صهیونیست را. ویدیوئی در فضای مجازی دست‌به‌دست می‌شود که قلب را می‌فشارد. تصویری که لوازم‌التحریر و اسباب‌بازی‌های آرمین را که زیر آوار مانده است، نشان می‌دهد. وسیله‌هایی کودکانه که دیگر هرگز دستی کوچک آنها را بر نخواهد داشت. سرنوشت آرمین و وسایلش زیر خاک رقم خورد. سرنوشتی که خودش هیچ سهمی در تعیین آن خدایی که حتماً بیشتر از ما از آنچه در هشت سال

یا پیام | در پی حمله اخیر رژیم صهیونیستی به ایران، دیپلماسی فعال جمهوری اسلامی ایران در عرصه بین‌المللی با هدف محکومیت این تجاوز و جلب حمایت جامعه جهانی شدت گرفته است. «سیدعباس عراقچی»، وزیر امور خارجه ایران، در سفر اخیر خود به ترکیه برای شرکت در نشست وزرای خارجه سازمان همکاری اسلامی (OIC)، با مقامات کشورهای مختلف دیدار و گفت‌وگو کرد تا موضع ایران را در قبال این حمله تشریح و راه‌حل‌های دیپلماتیک را بررسی کند.

دیدار با رئیس‌جمهور ترکیه و محکومیت حمله اسرائیل عراقچی در استانبول با «رجب طیب اردوغان»، رئیس‌جمهور ترکیه، دیدار و در مورد آخرین تحولات منطقه و حمله رژیم صهیونیستی به ایران رایزنی کرد. اردوغان در دیدار با وزیر امور خارجه ایران تأکید کرد «از سرگیری مذاکرات، تنها راه‌حل مناقشه هسته‌ای است.» اردوغان همچنین در مراسم افتتاحیه نشست سازمان همکاری اسلامی، این حمله را محکوم کرد و بر ضرورت همبستگی کشورهای اسلامی در برابر تجاوزات تأکید کرد. این موضع ترکیه نشان‌دهنده همکاری نسبی میان تهران و آنکارا در قبال تهدیدات اسرائیل است.

🔗 گفت‌وگو با مقامات قطری و عربستانی در ادامه رایزنی‌های دیپلماتیک

عراقچی با «محمد بن عبدالرحمن آل‌ثانی»، نخست‌وزیر و وزیر خارجه قطر، دیدار کرد. دو طرف بر لزوم توقف حملات اسرائیل و جلوگیری از تشدید تنش‌ها در منطقه تأکید کردند. قطر که در سال‌های اخیر نقش میانجی‌گر در بحران‌های منطقه‌ای داشته است، می‌تواند در کاهش تنش‌ها بین ایران و اسرائیل مؤثر باشد. همچنین، دیدار عراقچی با «ایمل بن فرحان»، وزیر خارجه عربستان سعودی، از دیگر نقاط برجسته سفر او به استانبول بود. این

«آرمین موسوی»، کودک هفت‌ساله، به‌دلیل حمله متجاوز صهیونیست به ساختمان یک چاه شاورزی به‌جای منطقه نظامی، به شهادت رسید

| ستاره جنتی |
 | روزنامه‌نگار |

یک‌هفت‌ساله را خاک هم گردن نمی‌گیرد. خاک خوزستان شرم می‌کند از اینکه کودکان هنوز نابالغ و ناشکفته را به خوابی ابدی همراهی کند. مگر چند سال از تحمیل جنگی خانمان‌سوز گذشته است که حالا یک‌بار دیگر نوبت مرگ جانسوز کودکان فرارسیده باشد؟ کاش مادرش نداند. کاش پدرش نبیند. نه می‌داند و نه می‌بینند. آرمین به‌همراه پدر و مادر، زیر آفتاب داغ اندیشمک، روی زمینی نقیده به قصد کشت و زراعت از خانه خارج شدند و هرگز برگشتند. چه شدند؟ شهید. مگر جنگ تمام نشده؟ یک‌بار دیگر به آب و خاک ایران تحمیل شده است.

متولی آن بودند، شهید شدند. یکی دیگر از اهالی هم آنجا کشته شد. حاج عباس می‌گوید: «درش این است که بچه طفل معصوم بی‌گناه فقط هفت سال داشت. حتی سنش به این قد نمی‌داد که بداند معنای جنگ چیست.» حاج عباس یک پایش را در جنگ ایران و عراق از دست داده است. از اندیشمک می‌گوید: «اندیشمک در راه آب و خاک این کشور زیاد شهید داد. ما می‌گوییم بعضی مرگ‌ها آنقدر سخت است که خاک هم تن نمی‌گیرد؛ حکایت این بچه است یا هر بچه دیگری که کشته شود. جنگ قانون دارد. این‌طور نیست که اگر زورت می‌رسد، بروی همه‌چیز را نابود کنی.» برای همین‌بیزه‌است که به صهیونیست می‌گویند غاصب و متجاوز؛ چون خط قرمزی ندارد.

«قلاوند» از فعالان محیط‌زیست منطقه است. یکی از کسانی که با هر بار آتش‌گرفتن زاگرس به جنگل می‌زند. او می‌گوید: «مکانی که با پهباد به آن حمله شد، خیلی با یادگان فاصله دارد. هرکس ساختمان یک چاه آب را ببیند، متوجه می‌شود یک ساختمان نظامی نیست. فقط از رژیم صهیونیست برمی‌آید که

یادداشت

بی هیچ تردیدی تجاوز به ایران محکوم است

| علی دهیانی |
 | سردبیر فصلنامه بخارا |

تجاوز به سرزمین ما، ایران، بدون هیچ تردیدی، بدون هیچ توضیحی و توجیهی، امری محکوم است. راز ماندگاری سرزمین ما این است که وقتی مورد هجوم واقع شده، مردم ایران یکسره در مقابل متجاوز ایستادگی کرده‌اند؛ چه این متجاوز عرب باشد، چه مغول باشد و یا هر قوم و گروه دیگری. مردم ایران در برابر هر تجاوزی مقاومت کرده و در این زمینه با هیچ‌کس تعارفی نداشته‌اند؛ برای ما مردمان ایران، این ایستادگی همواره یک امر بدیهی بوده است.

متأسفانه برخی نگاه‌ها در این روزها فاقد روحیه ملی است. آنچه باید در اولویت قرار گیرد، ایران و حفظ تمامیت ارضی کشورمان است. پس از آن، می‌توانیم بحث‌های خود را با هر کسی با هر گرایشی داشته باشیم. دفاع از ایران تنها دفاع از خاک ایران نیست، دفاع از فرهنگ است، دفاع از ادبیات است، دفاع از تاریخ است و دفاع از هر آنچه هویت ما را تشکیل می‌دهد. هرگونه تردیدی در این مقوله، جریان مقاومت در برابر دشمن خارجی را آسیب‌پذیر می‌کند، به‌ویژه که ما با یک رژیم باطل دیگرسنتز موابجیم. رژیم اسرائیل در تقسیم حقوق انسان‌ها، به خاک‌خون کشیدن آنها و به‌ویژه شکنجه معلوم و بی‌دفاع، کارنامه سیاسی دارد. این رژیم نشان داده است به هیچ‌یک از پیمان‌های انسانی، جهانی و اخلاقی پایبند نیست. از این‌روست که هیچ‌گونه لگنت و تردیدی در محکوم کردن این تجاوز به ایران ندارم.

خبر

ای‌سی‌سی: حمله به ایران برای آمریکا پرخطر است

رسانه آمریکایی به‌نقل از منابعی گزارش داد به رئیس‌جمهور ایالات متحده هشدار داده شده که حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران برای آمریکا «پرخطر» خواهد بود. حمله متجاوزانه رژیم صهیونیستی به تأسیسات هسته‌ای، نظامی و مناطق مسکونی ایران در سحرگاه ۲۳ خرداد آغاز و منجر به شهادت شماری از فرماندهان نظامی، دانشمندان هسته‌ای و شهروندان غیرنظامی شد. در مقابل، عملیات موفقیت‌آمیز نیروهای مسلح ایران برای دفع تهاجم به دشمن صهیونیستی طی عملیات «وعده صادق ۳» ادامه دارد. شبکه خبری «ای‌سی‌سی نیوز» عصر شنبه، ۳۱ خردادماه، در گزارشی به‌نقل از منابع و برخی مقامات آمریکایی گزارش می‌دهد: «به رئیس‌جمهور دونالد ترامپ هشدار داده شده که حملات ایالات متحده علیه تأسیسات هسته‌ای ایران می‌تواند پرخطر باشد.» این رسانه خبری در ادامه با استناد به منابعی می‌افزاید: «اطلاعات اسرائیل قابل‌اعتماد نیست و بیب سنگرشکن احتمالاً آن‌طور که انتظار می‌رود، عمل نخواهد کرد و میزان خطر برای نیروهای آمریکایی در منطقه در صورت واکنش ایران، مشخص و واضح نیست.» این شبکه آمریکایی همچنین در این گزارش تأکید می‌کند: «حمله آمریکا به تأسیسات فردو، حتی با وجود بمب‌های سنگرشکن، می‌تواند برای خود ایالات متحده بسیار پرخطر باشد.» ای‌سنا

خبر

قطعی اینترنت ترورها را ۸۵ درصد کاهش داد

یافته‌های مراجع امنیتی نشان می‌دهد شبکه‌های تروریستی وابسته به رژیم صهیونیستی از سیستم‌کارت‌های متصل به اینترنت به‌عنوان بستری برای برنامه‌ریزی، پشتیبانی و اجرای عملیات تروریستی از جمله هدایت ریزیزندها استفاده می‌کنند. بررسی‌های میدانی و تطبیق آمار قطعی اینترنت در پلتفرم بین‌المللی «ننتلاکس» با ساعات وقوع ترورها در ایران، ارتباط مستقیم بین فعالیت اینترنت و افزایش حملات تروریستی را اثبات کرده است؛ جالب اینکه در دوره‌های قطعی اینترنت، آمار ترورها طبق برآورد تخمینی و غیررسمی ۸۵ درصد کاهش یافته، اما فعال‌شدن مقطعی اینترنت بلافاصله به تسهیل عملیات تروریستی منجر شده است.

اگرچه این محدودیت‌های موقت اینترنتی چالش‌هایی برای شهروندان ایجاد کرده، مسئولان دولتی تأکید دارند که این اقدام یک راهکار ضروری و موقت برای خنثی‌سازی تهدیدات امنیتی بوده است. آنها وعده داده‌اند به‌محض تثبیت شرایط، دسترسی به اینترنت را به حالت عادی باز می‌گردانند. شفاف‌سازی مسئولان دربارهٔ جزئیات این تهدیدات سایبری و لزوم قطعی اینترنت، می‌تواند همراهی بیشتر مردم با این تصمیم امنیتی را در پی داشته باشد. این اقدام ایران، پاسخی پیشگیرانه به سوءاستفاده رژیم صهیونیستی از سنتر اینترنت برای اهداف تروریستی است و انتظار می‌رود با بهبود شرایط امنیتی، محدودیت‌های اینترنتی به‌تدریج لغو شوند. (افارس)

از کرمانشاه تا سووکا

دو روایت، دو راهبرد رسانه‌ای

خبرنگاری دانشجویی

(ع)

مؤثرترین ابزارهای بازیگران سیاسی تبدیل شده است. مقایسه واکنش رژیم اسرائیل و جمهوری اسلامی ایران در مواجهه با حملات به مراکز درمانی، تفاوت‌های عمیق در راهبرداری رسانه‌ای و دیپلماتیک دو طرف را به‌روشنی نشان می‌دهد.

روز پنجشنبه، در پی هدف قرار گرفتن برخی تأسیسات نظامی در بئرشبع و آسیب‌دیدن ساختمان بیمارستان نظامی سووکا توسط موشک‌هایی که از سوی ایران شلیک شده‌اند، رسانه‌های اسرائیلی با سرعت و انسجام وارد عمل شدند. مقامات این رژیم با انتشار تصاویر احساس‌آساز از بیماران و کادر درمان، بار دیگر کوشیدند نقش «قربانی» را برای خود تثبیت کنند. این در حالی بود که صحت برخی روایت‌ها همچنان محل تردید بود، اما با تکیه بر زیرساخت‌های رسانه‌ای قدرتمند و حضور گسترده خبرنگاران خارجی، رژیم اسرائیل موفق شد افکار عمومی غرب را به‌نفع خود بسیج کند و جمهوری اسلامی ایران را این سناریو جدید نیست. پس از حمله به بیمارستان «المعدانی» در غزه، به‌رغم وجود شواهد جدی علیه

و مقامات ارشد نظامی و دولتی و پوشش زنده تصویری از محیط آسیب‌دیده، به‌سرعت در سراسر جهان پخش شد. نخست‌وزیر و وزیر دفاع رژیم اسرائیل نیز با حضور در محل، در برابر دوربین‌ها بر نقش «غیرنظامی بودن» این مرکز تأکید کردند و فضای لازم برای مظلوم‌نمایی حداکثری را فراهم ساختند. در مقابل، از حمله به بیمارستان امام رضا در کرمانشاه تنها یک ویدئوی بی‌کیفیت و لرزان، آن‌هم با صدای نگران یک شهروند، در شبکه‌های اجتماعی دست‌به‌دست شد. تصویری محدود از تخت‌های بهم‌ریخته و شیشه‌های شکسته، بدون هیچ توضیح رسمی، بدون روایت رسانه‌ای و بدون حضور خبرنگاران یا مقاماتی که در لحظه مسئولیت‌پذیر باشند؛ گویی کشوری که قربانی شده، حتی ابزار لازم برای روایتگری از رنج مردمش را هم در اختیار ندارد در عصر سیاست‌های نوین و جنگ‌های ترکیبی، رسانه‌ها دیگر تنها ناظر نیستند؛ آنها خود به ابزار و میدان نبردی مستقل بدل شده‌اند. در چنین شرایطی، استفاده از تصویر قربانی برای جلب مشروعبیت، همدلی و فشار بین‌المللی، به یکی از

| اسماعیل حقیرست

| روزنامه‌نگار و پژوهشگر رسانه |

در نبردهای نوین، روایت‌سازی از واقعیت‌ها گاه مهمتر از خود واقعیت‌هاست. اسرائیل با استفاده از ابزارهای رسانه‌ای قدرتمند، حتی در جایگاه منتم، نقش قربانی را بازی می‌کند؛ درحالی‌که ایران، با وجود قربانی‌شدن واقعی شهروندانش، همچنان در انتقال روایت ناتوان و پراکنده عمل می‌کند. این یادداشت به بررسی تفاوت رویکرد رسانه‌ای دو طرف در ماجرای حمله به مراکز درمانی می‌پردازد.

در ساعات اولیه پس از اصابت موشک به بیمارستان سووکا در بئرشبع، ده‌ها خبرنگار از رسانه‌های داخلی و بین‌المللی در محل حاضر شدند؛ صحنه‌هایی با قاب‌بندی حرفه‌ای، مصاحبه‌های فوری با کادر درمان

یادداشت

چرا حضور رسانه‌های بین‌المللی در ایران امروز حیاتی است؟

ایران در جنگ روایت تنهاست

بیمارستان‌ها، آنها روایت را همان‌جا می‌سازند که اتفاق افتاده است.

در مقابل، برای مخاطب خارجی، ایران تصویری خاکستری و نامرئی دارد. نه دوربین‌هایی که روایت را مستند کنند، نه خبرنگارانی که در جهان اعتبار حرفه‌ای داشته باشند. رسانه‌های داخلی محدودند و به دلایل احتمالا امنیتی درهای کشور را به روی خبرنگاران خارجی بسته‌ایم. این شکاف، همان‌قدر خطرناک است که شکاف در پدافند هوایی.

🔗 چرا باید ایران درهایش را باز کند؟

مشروعیت‌بخشی به روایت ملی: مادامی‌که روایت یک‌سویه و کنترل‌شده باشد، در جهان شنیده نمی‌شود. رسانه‌های مستقل بین‌المللی به روایت‌های محلی اعتبار می‌دهند؛ حضور آنها به‌معنای پذیرش مسئولیت و شفافیت است، حتی در شرایط بحرانی. برای ثبت حقیقت، پیش از تحریف: در نبود خبرنگاران مستقل، روایت از سوی رسانه‌هایی شکل می‌گیرد که ممکن است از نظر سیاسی با ایران هم‌سو نباشند. نتیجه؟ تحریف واقعیت. اگر امروز هیچ تصویر مستندی از حمله موشکی نتانیاو به مراکز غیرنظامی منتشر نشود، فردا انکار آن ساده خواهد بود.

برای نجات افکار عمومی جهانی: حتی در زمانه هوش مصنوعی و توئیتر، روایت معتبر همچنان از لنز CNN و رویترز عبور می‌کند. اگر مردم جهان تصویری از قربانیان، آسیب‌دیدگان یا ترس شهروندان عادی ایران نبینند، همدلی جهانی شکل نمی‌گیرد. حضور خبرنگار خارجی، تنها روزنه برای عبور از دیوارهای سیاسی و تحریم رسانه‌ای است.

🔗 تجربه کشورهای دیگر؛ روایت سرنوشت را تغییر داد

اوکراین: دوربین‌ها به‌اندازه سلاح اهمیت داشتند. از نخستین روزهای حمله روسیه، دولت اوکراین نه‌تنها درهای کشور را به روی خبرنگاران باز کرد، بلکه برای آنها تسهیلات امنیتی فراهم کرد. خبرنگاران از سراسر

۳

بازمی‌گردد. نبود حضور خبرنگاران خارجی در صحنه، قطع یا اختلال در دسترسی به اینترنت در لحظات بحرانی و بی‌اعتمادی نهادی به روزنامه‌نگاران داخلی، باعث می‌شود روایت‌هایی که می‌توانند در افکار عمومی جهانی -به‌خصوص در دوره جنگی ناخواسته که با آن روبه‌رو شده‌ایم- اثرگذار باشند، یا اصلاً منتشر نشوند یا دیر هنگام و ناقص ارائه شوند. تا زمانی که صدا و تصویر ایران از دل مردم به جهان مخابره نشود، طبیعی است که روایت غالب از سوی رسانه‌های خارجی و اغلب مغرضانه شکل می‌گیرد. (در زمان انتشار این یادداشت، شنبه ۳۱ خرداد، گفته می‌شود تعدادی خبرنگار رسانه‌های جهانی برای تولید محتوا وارد ایران شده‌اند).

برای جبران این خلأ رسانه‌ای، پدییی و لازم است فضای امن و حرفه‌ای برای فعالیت آزاد خبرنگاران داخلی فراهم شود و نقش آنها در شرایط بحرانی به رسمیت شناخته شود.

تسهیل حضور خبرنگاران مستقل خارجی در مناطق حادثه‌دیده نیز می‌تواند تأثیر قابل‌توجهی در انتقال واقعیت‌ها به افکار عمومی بین‌المللی داشته باشد؛ همان‌طورکه تنها گزارش یک خبرنگار خارجی از تهران درباره شهادت امدادگران، بازتابی گسترده و مؤثر در شبکه‌های اجتماعی جهانی داشت.

از سوی دیگر، ارتباط مؤثر با رسانه‌های معتبر بین‌المللی و ایجاد شبکه‌ای از کارشناسان رسانه‌ای ایرانی در خارج از کشور برای تبیین دقیق اتفاقات، ویژه‌ه در برنامه‌های زنده و تحلیلی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. اما شاید مهمترین نیاز، روایت‌سازی انسانی از قربانیان و اماکن غیرنظامی باشد. پرداختن به زندگی روزمره و چهره انسانی شهادی غیرنظامی و بازماندگان آنها، می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در شکل‌گیری همدلی عمومی و تثبیت چهره مظلوم مردم ایران در سطح جهان ایفا کند.

محدودسازی اینترنت جهانی در ایران اغلب با دلایل امنیتی انجام می‌شود، اما حتی در شرایط بحرانی مانند جنگ، دسترسی آزاد شهروندان به اینترنت اهمیت حیاتی دارد. در چنین زمان‌هایی، اطلاع‌رسانی شفاف، دسترسی به منابع جهانی، ارتباط با خانواده و نهادهای امدادی و همچنین امکان روایت مستقل وقایع از سوی مردم، از ضروری‌ترین نیازها به‌شمار می‌رود. قطع یا محدود کردن اینترنت در این شرایط هر چند لاجرم، می‌تواند منجر به پنهان‌ماندن زیرا اسرائیل سال‌هاست با استفاده از دیپلماسی رسانه‌ای، در جنگ روایت‌ها دست بالا را دارد؛ حتی اگر متمم به نابودی بیش از ۹۰ درصد بیمارستان‌های غزه باشد.

در نقطه مقابل، واکنش ایران به موارد مشابه، از جمله حمله به بیمارستانی در کرمانشاه، مرکز پزشکی قصرشیرین و شهادت دست‌کم سه امدادگر هلال‌احمر در جنگ اخیر، بسیار کم‌رنگ، ناهمگنگ و فاقد هرگونه برنامه رسانه‌ای مؤثر بود. اغلب رسانه‌های رسمی با تأخیر و بی‌دقتی خبررسانی کردند و فرصت‌های بالقوه برای ساخت روایت مطلوبیت و افشای چهره مهاجم از دست رفت. در شرایطی که ایران درگیر یک جنگ رسانه‌ای تمام‌عیار است، غیبت روایت اول، رسمی و قوی، همانند واگذاری زمین به رقیب است.

بخشی از این ضعف ساختاری به عوامل مشخصی

اسرائیلی گرفته تا مصاحبه‌های لحظه‌ای با شهروندان وحشت‌زده، حتی کوچکترین حمله به یک منطقه خالی از سکنه در تل‌آویو، ده‌ها تصویر و تحلیل در رسانه‌های بزرگ جهان تولید کرده است.

در سوی مقابل، ایران سکوت کرده است. تصاویر قربانیان ایرانی به‌ندرت به جهان مخابره می‌شود و اگر هم بشود، به‌دلیل نبود منبع مستقل و تأیید حرفه‌ای، در رسانه‌های جهانی جدی گرفته نمی‌شود. نتیجه؟ حمله‌ای که باید محکوم شود، تبدیل به روایتی خاکستری شده است که مخاطب جهانی نمی‌داند چه موضعی در برابرش بگیرد.

🔗 اعتماد به واقعیت امروز؛ چیزی برای پنهان کردن نیست

ایران، اگر می‌خواهد روایت جنگ و حمله به خاکش را در حافظه جهانی به‌عنوان یک «تجاوز آشکار» ثبت شود، باید اجازه دهد چشم‌هایی بی‌طرف، اما حاضر در میدان، آن را ببینند. روایت را نمی‌توان صرفاً با توپیت یا بیانیه شکل داد و ماندارگ کرد. تصویر، صدا و لمس، میدان نیاز دارد. باید روزنامه‌نگارانی وارد کشور شوند که بتوانند به آنچه دیده‌اند، شهادت بدهند. در جهانی که

روایت بر واقعیت پیشی گرفته، حضور دوربین و خبرنگار، بخشی از پدافند ملی است که نباید دست‌کم گرفته شود.

سازما

خبرش

جنگ شایعه

در پس انتقال هر خبر ناگواری از جنگ چه حسی زنده می‌شود؟

| زهرا کرد |

| روزنامه‌نگار و پرستار |

«شرق رو زن»، «شعله‌های آتش از پارچین دیده میشه»، «تجربش آب قطعه»، «میگن به زنه تو مترو مرده» و ... سیل خبرهایی است که این‌روزها بدون صحت‌سنجی زبان به زبان می‌چرخد و فضای ذهنی شنونده و حتی گوینده را سیاه‌تر از وضع موجود می‌کند. شعله‌ور شدن شایعه در غیاب رسانه مستقل امری اجتناب‌ناپذیر است، اما در مغز گوینده و ناقل این اخبار چه فعل و انفعالاتی صورت می‌گیرد که برخلاف آگاهی از عواقب و تبعات این شیوه اطلاع‌رسانی باز هم بر مدار شایعه حرکت می‌کند و به انتقال اخباری از روزگار سیاه ایران مبادرت می‌ورزد؟ «نگار احمدوند»، روان‌درمانگر تحلیلی، ضمن تقسیم‌بندی اخبار به سه گروه خبر زرد، خبر بد و شایعه، شیوه مواجهه افراد با شایعه و اخبارمبهم جنگ را چنین تبیین می‌کند «هسته اصلی چنین رفتارهایی در میانه جنگ و تجاوز فراقتنی است. مادامی‌که فرد در مواجهه با شایعه قرار می‌گیرد، اگر توان مقابله آگاهانه با خبر و مراقبت از خود را داشته باشد، آن را بدون بازگو کردن به بوته تحلیل و صحت‌سنجی می‌کشد و در غیر این‌صورت دچار هیجان و ترس زیاد می‌شود.» احمدوند ادامه می‌دهد: «به‌دنبال بالآمدن این حجم از احساس ترس، مغز توان پردازش و صحت‌سنجی خبر را از دست می‌دهد و گویی توان کشیدن وزنه سنگین این قسم اخبار را ندارد، پس به اولین نفری که می‌رسد، آن را بازگو می‌کند. سپس زنجیره شایعه در فرد دیگر ادامه می‌یابد و در شرایطی که رسانه آزاد نداریم و اینترنت هم قطع است، با یک خبر مبنی‌بر تخلیه شهر شاهد انسداد خروجی‌های شهر می‌شویم.» احمدوند همچنان‌طبی را عامل دیگری برای میل افراد به بازگو کردن شایعات می‌داند و معتقد است: «در برخی افراد گفتمان ایجاد حس تعجب و حیرت در دیگران منجر به حس لذت و رضایت می‌شود. لذتی که کاذب و مقطعی است.» این روانشناس، ترس را عامل دیگری برای بیان بدون درنگ اخبار می‌داند. ترس قدیمی‌ترین هیجان و احساس انسان است که در جنگ به شدیدترین شکل ممکن بروز می‌یابد. احمدوند گفت «در هنگامه ترس، سیستم لیمبیک مغز فعال می‌شود و فرد را در وضعیت استیز و گریز قرار می‌دهد. در این حالت حس ترس که حسی درینبه در روند بقا و تکامل آدمی است، بالا می‌آید و در جهت حفاظت از خود و سپس اجتماع اقدام به بازگویی هر خبر و شایعه‌ای می‌کند.» این روان‌درمانگر نتیجه‌فراقتنی، همچنان‌طبی و ترس را در فرد گوینده یا احساس کنترل کاذب مرتبط می‌داند و می‌گوید «پس از آنکه یکی از این سه تریغ در مغز گوینده اخبار رشد می‌کند، حس کنترل کاذب به ناقل شایعه دست می‌دهد. در این حالت مغز توهم فرو می‌رود و گمان کنترل و مدیریت اوضاع را دارد.

درصورتی‌که درواقعیت چنین نیست.» وقتی واکنش مردم را در یک هفته پس از جنگ مرور می‌کنیم، ریشه رفتارهای استیز و گریز را پاسخی به حس ترس می‌بینیم. احمدوند دراین‌باره توضیح می‌دهد «به‌طور کلی انسان‌ها در مواجهه با ترس سه واکنش یخ‌زدگی روانی، فرارکردن و جنگیدن را از خود بروز می‌دهند. سه واکنشی که ریشه رفتارهایی چون رفتن به جاده با پاک خالی و هجوم به نانواپی‌ها را سبب می‌شود. واکنش‌هایی که همگی برای تضمین بقای فرد و خانواده‌اش است. اما مسیری که به بقا می‌رسد، از چنین روزگاری به سلامت عبور نمی‌کند.» احمدوند شکستن زنجیره شایعه را امری سخت اما شدنی می‌داند؛ امری که مستلزم گذراندن دوره‌های مدیریت بحران و اشراف کامل بر هیجانات و آموزش‌های روان‌شناختی است، زیرا در پی دانستن یک خبر و منتشرنگردن آن، حس قوی و فرساینده گناه در فرد آگاه ازخبرپیدا می‌شود. حسی که تا مدت‌ها به‌عنوان غناپوچدان باقی می‌ماند و بعدها به‌شکل ترومای جنگی از آن یاد می‌شود.

خبر

خبرنگاران خارجی به ایران آمدند

درحالی‌که متجاوزان صهیونیست تلاش می‌کنند فضای رسانه‌های بین‌المللی را به‌نفع تظہیر جنایاتی که در ایران انجام می‌دهند، تغییر دهند، صبح روز گذشته چند خبرنگار بین‌الملل از رسانه‌های غیرفارسی زبان خارج از کشور به ایران وارد شدند. یک منبع آگاه از شورای اطلاع‌رسانی دولت به «پیام ما» می‌گوید: حداقل پنج خبرنگار از رسانه‌های غیرفارسی زبان خارج از لیران به ایران وارد شدند تا به مخابره جنایات رژیم صهیونیستی در ایران بپردازند. این منبع از این موضوع که این خبرنگاران از چه رسانه‌هایی هستند، اطلاعاتی ارائه نداد. رژیم صهیونیستی در گزارش‌های خود به سازمان‌های بین‌المللی به هیچ‌یک از جنایات جنگی خود در ایران از جمله مورد اصابت قراردادن سه بیمارستان، کشتن و زخمی کردن بیش از سه هزار نفر غیرنظامی، حمله به ساختمان‌های مسکونی و جنایاتی مانند آن، ادعان ندارد. ورود خبرنگاران بین‌الملل تصویری حقیقی از آنچه رژیم کودک‌کش به آن دست می‌زند، به دنیا مخابره خواهد کرد.

روایت «پیام ما» از تهرانی‌هایی که از بمب و موشک، به گیلان پناه آورده‌اند

یک چمدان اضطراب و نگرانی

ورودی شهر رشت و در نزدیکی ترمینال مسافربری «گیل»، پر از آدم‌هایی است که زندگی‌شان را در یک چمدان جا کرده‌اند و آمده‌اند. چند کیلومتر آن طرف‌تر، ماشین‌ها از شدت ترافیک به‌ندرت تکان می‌خورند. چشم که بچرخانی، از هر ۱۰ پلاک ماشین، حداقل سه پلاک برای تهران یا شهرهای دیگر است. برخی جایی برای ماندن دارند؛ قرار است در ویلا و خانه خودشان، یا در خانه دوست و آشنا یا اقوامشان بمانند. برخی دیگر اما پل‌تکلیف‌ترند. پناهگاهشان یک چادر مسافرتی یا همان ماشین کوچکشان است. باین‌حال، هر دو گروه در یک موضوع

مهلا جوادی‌پور | روزنامه‌نگار

مشترکند؛ ماندنشان در گیلان نامعلوم است و نمی‌دانند قرار است چه بلایی بر سر خانه و زندگی و آینده‌شان بیاید. پارک ملت یکی از جاهایی است که برای چادر زدن و اسکان مسافران در رشت در نظر گرفته شده. چند خانواده از تهران، کاشان و مشهد در بیرون از چادریشان نشسته‌اند. کاشانی‌ها و مشهدی‌ها از قبل از شروع جنگ برای مسافرت به رشت آمده بودند و قرار است به شهرشان برگردند. اما دلیل آمدن تهرانی‌ها بمب و موشک است. یک زن و مرد جوان به‌همراه دختر ۹ساله‌شان، در سکوت روی

صندلی‌هایی که از تهران با خود آورده‌اند نشسته‌اند و حرفی با هم نمی‌زنند. دو روز است که خانه و زندگی‌شان را در محله شادمان رها کرده‌اند و به رشت آمده‌اند. مادر خانواده درباره لحظه‌ای که تصمیم گرفتند از تهران خارج شوند به «پیام ما» می‌گوید: «از همان روز اول گفتیم که باید برویم. اما انگار امید داشتیم که این حمله‌ها بخوابد و اوضاع آرام شود. وقتی فردگاه مهرآباد را که نزدیک خانه ما بود زدند، تصمیم‌مان قطعی‌تر شد.» آنها هفت ساعت در ترافیک تهران تا قزوین ماندند و از خستگی راه، یک شب را در قزوین گذراندند و روز بعد به سمت رشت راه

افتادند. ماشینشان از وسایل پر است. مادر خانواده می‌گوید: «منی‌شد همه زندگی را در ماشین جا داد. با خودمان مدارک، لباس و ظرف آوردیم و استرس و نگرانی.» پدر خانواده از آن طرف با ناامیدی می‌گوید: «نشد سازهایم را با خودم بیاورم. سه‌تار و تار و تنبور را که از جانم بیشتر دوستشان دارم، گذاشتم و آمدم.» از دخترشان که درباره حس‌وحالش می‌پرسم، می‌گوید: «بمب و موشک که می‌زدند خیلی می‌ترسیدم، اما ضدوهابی که ترس ندارد.» مادر می‌خندد و می‌گوید دختر کرد شجاع است. تمام اقوامشان در کردستان زندگی می‌کنند. اما آنجا هم امن نیست که بخواهند به آنجا بروند.

زوج میناسان دیگری کمی آن‌طرف‌تر چادر زده‌اند. آنها هم از تهران، محله شهران آمده‌اند. فرزندانشان خارج از کشورند و اقوام زیادی در ایران برایشان نمانده است. می‌گویند همسایه‌شان هم یک دختر تنها و بی‌سرپرست بوده که جایی برای رفتن نداشته، اما هر چقدر اصرار کرده‌اند که همراهشان بیاید قبول نکرده است.

عده‌های توخالی و مشکلات اسکان

از همان روزهای ابتدایی حمله اسرائیل به ایران، برخی اقامتگاه‌ها از جمله اقامتگاه‌های گیلان، اعلام کردند به افرادی که جایی برای ماندن ندارند، به‌طور رایگان اقامت می‌دهند. باین‌حال، هر دو خانواده می‌گویند تماس آنها با این اقامتگاه‌ها بی‌نتیجه بوده است. پدر خانواده اول می‌گوید: «به چند تا از جاهایی که یک بازیگر در اینستاگرام معرفی کرده بود، زنگ زدم. همه می‌گفتند پر شده یا از قبل رزرو شده است. به‌نظرم می‌خواستند دست به سرمان کنند. اینها را در اینستاگرام گفتند که فقط بگویند ما هم یک کاری کردیم. حتی دو نفرشان گفتند در واتساپ پیام بدهید، ولی آن شماره‌هایی که به ما دادند اصلاً واتساپ نداشتند.» برخی از این اقامتگاه‌ها در پاسخ به تماس «پیام ما» اعلام کردند ظرفیتشان پر شده است. این درحالی‌است که در روزهای گذشته بعضی از صفحات اینستاگرامی که اقامتگاه‌های رایگان را به مردم معرفی کرده بودند، بابت این ماجرا ابراز تأسف کرده‌اند. آنها پس از معرفی متوجه شدند شماری از این اقامتگاه‌ها فقط یک شب را رایگان حساب می‌کنند یا تنها ۵۰ درصد تخفیف می‌دهند.

همین پارگی هم که به مسافران جنگ اجازه چادر زدن و اسکان را داده است، خالی از ایراد نیست. در ورودی محل اسکان، شب‌خنگام در ساعت ۲۰:۳۰ باز می‌شود و دوباره صبح ساعت ۶:۰۰ همه را بیرون می‌کنند. یعنی از ساعت ۹ صبح تا ساعت ۲۰:۳۰ شب، مردم بی‌پناه باید در خیابان‌ها سرگردان بمانند. نگهبان پارک دربارین‌ها به «پیام ما» می‌گوید: «شهردار منطقه ۳ امروز (سه‌شنبه) برای بازدید آمده بود و گفت قرار است محل اسکان را ۲۴ساعته کنند. اگر ظرفیت اینجا پر شود، دو پارک دیگر را هم در رشت برای چادر زدن باز می‌کنند.»

سؤال نگران‌کننده این است که آیا گیلان، بدون زیرساخت‌های ابتدایی پذیرش مسافران، بدون پناهگاه امن برای شرایط جنگی و بدون برنامه‌ریزی جدی می‌تواند بار هجرت هزاران ایرانی بدون سرپناه را برای مدتی نامعلوم به دوش بکشد؟

سازمان ثبت‌اسناد و املاک کشور

اداره کل ثبت‌اسناد و املاک استان مرکزی آگهی تحدید حدود عمومی ثبت شهرستان تفرش

غیره فرزندان علی شش‌دانگ ۹ قطعه زمین وصل بهم در قریه دادمزر ۱۸۶۶/۲۳۱ خانم ال‌ببین یدری فرزند علی‌صفر شش‌دانگ یک قطعه زمین مزروعی واقع در قریه کیوران ۱۴۰۴/۵/۵ تاریخ تحدید حدود ۱۸۶۶/۲۳۱ خانم نیلوفر شاه علی فرزند عباس شش‌دانگ یک قطعه زمین واقع در قریه کیوران ۱۴۰۴/۵/۵ تاریخ تحدید حدود ۱۴ قانن ثبت به بموجب ماده ۱۴ قانن ثبت به صاحبان املاک و مجاورین شماره‌های فوق‌الذکر به‌وسیله این آگهی اخطار می‌گردد که در روز و ساعت مقرر مندرج در فوق در محل وقوع ملک حضور به هم رسانند چنانچه مالک یا نماینده قانونی آنان در موقع مقرر حاضر نباشند مطابق ماده ۱۵ قانن مزبور ملک مورد آگهی با حدود اظهار شده از مجاورین تحدید خواهد شد و اعتراضات مجاورین نسبت به حدود و حقوق ارتفاعی صاحبان املاکی که موقع مقرر حاضر نبوده‌اند مطابق ماده ۲۰ قانن ثبت فقط تا ۳۰ روز از تاریخ تحدید حدود خواهد شد و در اجرای تبصره ۲ ماده واحد قانن تعیین تکلیف پرونده‌های معترض ثبتی معترضین می‌بایست از تاریخ تسلیم اعتراض به اداره طرف یک ماه دادخواست اعتراض خود را به مرجع ذیصلاح قضایی تقدیم و گواهی لازم را از مرجع مذکور اخذ و به این اداره تسلیم نمایند.

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۴/۰۱
رئیس ثبت‌اسناد و املاک شهرستان تفرش
معزی نیا
شناسه آگهی: ۱۹۵۱۹۱۱

نوبت دوم

غیره فرزندان علی شش‌دانگ ۹ قطعه زمین وصل بهم در قریه دادمزر ۱۸۶۶/۲۳۱ خانم ال‌ببین یدری فرزند علی‌صفر شش‌دانگ یک قطعه زمین مزروعی واقع در قریه کیوران ۱۴۰۴/۵/۵ تاریخ تحدید حدود ۱۸۶۶/۲۳۱ خانم نیلوفر شاه علی فرزند عباس شش‌دانگ یک قطعه زمین واقع در قریه کیوران ۱۴۰۴/۵/۵ تاریخ تحدید حدود ۱۴ قانن ثبت به بموجب ماده ۱۴ قانن ثبت به صاحبان املاک و مجاورین شماره‌های فوق‌الذکر به‌وسیله این آگهی اخطار می‌گردد که در روز و ساعت مقرر مندرج در فوق در محل وقوع ملک حضور به هم رسانند چنانچه مالک یا نماینده قانونی آنان در موقع مقرر حاضر نباشند مطابق ماده ۱۵ قانن مزبور ملک مورد آگهی با حدود اظهار شده از مجاورین تحدید خواهد شد و اعتراضات مجاورین نسبت به حدود و حقوق ارتفاعی صاحبان املاکی که موقع مقرر حاضر نبوده‌اند مطابق ماده ۲۰ قانن ثبت فقط تا ۳۰ روز از تاریخ تحدید حدود خواهد شد و در اجرای تبصره ۲ ماده واحد قانن تعیین تکلیف پرونده‌های معترض ثبتی معترضین می‌بایست از تاریخ تسلیم اعتراض به اداره طرف یک ماه دادخواست اعتراض خود را به مرجع ذیصلاح قضایی تقدیم و گواهی لازم را از مرجع مذکور اخذ و به این اداره تسلیم نمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۳/۱۷ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۴/۰۱
شناسه آگهی: ۱۹۴۴۵۲۸

نوبت دوم

غیره فرزندان علی شش‌دانگ ۹ قطعه زمین وصل بهم در قریه دادمزر ۱۸۶۶/۲۳۱ خانم ال‌ببین یدری فرزند علی‌صفر شش‌دانگ یک قطعه زمین مزروعی واقع در قریه کیوران ۱۴۰۴/۵/۵ تاریخ تحدید حدود ۱۸۶۶/۲۳۱ خانم نیلوفر شاه علی فرزند عباس شش‌دانگ یک قطعه زمین واقع در قریه کیوران ۱۴۰۴/۵/۵ تاریخ تحدید حدود ۱۴ قانن ثبت به بموجب ماده ۱۴ قانن ثبت به صاحبان املاک و مجاورین شماره‌های فوق‌الذکر به‌وسیله این آگهی اخطار می‌گردد که در روز و ساعت مقرر مندرج در فوق در محل وقوع ملک حضور به هم رسانند چنانچه مالک یا نماینده قانونی آنان در موقع مقرر حاضر نباشند مطابق ماده ۱۵ قانن مزبور ملک مورد آگهی با حدود اظهار شده از مجاورین تحدید خواهد شد و اعتراضات مجاورین نسبت به حدود و حقوق ارتفاعی صاحبان املاکی که موقع مقرر حاضر نبوده‌اند مطابق ماده ۲۰ قانن ثبت فقط تا ۳۰ روز از تاریخ تحدید حدود خواهد شد و در اجرای تبصره ۲ ماده واحد قانن تعیین تکلیف پرونده‌های معترض ثبتی معترضین می‌بایست از تاریخ تسلیم اعتراض به اداره طرف یک ماه دادخواست اعتراض خود را به مرجع ذیصلاح قضایی تقدیم و گواهی لازم را از مرجع مذکور اخذ و به این اداره تسلیم نمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۳/۱۷ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۴/۰۱
شناسه آگهی: ۱۹۴۴۵۲۸

نوبت دوم

غیره فرزندان علی شش‌دانگ ۹ قطعه زمین وصل بهم در قریه دادمزر ۱۸۶۶/۲۳۱ خانم ال‌ببین یدری فرزند علی‌صفر شش‌دانگ یک قطعه زمین مزروعی واقع در قریه کیوران ۱۴۰۴/۵/۵ تاریخ تحدید حدود ۱۸۶۶/۲۳۱ خانم نیلوفر شاه علی فرزند عباس شش‌دانگ یک قطعه زمین واقع در قریه کیوران ۱۴۰۴/۵/۵ تاریخ تحدید حدود ۱۴ قانن ثبت به بموجب ماده ۱۴ قانن ثبت به صاحبان املاک و مجاورین شماره‌های فوق‌الذکر به‌وسیله این آگهی اخطار می‌گردد که در روز و ساعت مقرر مندرج در فوق در محل وقوع ملک حضور به هم رسانند چنانچه مالک یا نماینده قانونی آنان در موقع مقرر حاضر نباشند مطابق ماده ۱۵ قانن مزبور ملک مورد آگهی با حدود اظهار شده از مجاورین تحدید خواهد شد و اعتراضات مجاورین نسبت به حدود و حقوق ارتفاعی صاحبان املاکی که موقع مقرر حاضر نبوده‌اند مطابق ماده ۲۰ قانن ثبت فقط تا ۳۰ روز از تاریخ تحدید حدود خواهد شد و در اجرای تبصره ۲ ماده واحد قانن تعیین تکلیف پرونده‌های معترض ثبتی معترضین می‌بایست از تاریخ تسلیم اعتراض به اداره طرف یک ماه دادخواست اعتراض خود را به مرجع ذیصلاح قضایی تقدیم و گواهی لازم را از مرجع مذکور اخذ و به این اداره تسلیم نمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۳/۱۷ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۴/۰۱
شناسه آگهی: ۱۹۴۴۵۲۸

نوبت دوم

غیره فرزندان علی شش‌دانگ ۹ قطعه زمین وصل بهم در قریه دادمزر ۱۸۶۶/۲۳۱ خانم ال‌ببین یدری فرزند علی‌صفر شش‌دانگ یک قطعه زمین مزروعی واقع در قریه کیوران ۱۴۰۴/۵/۵ تاریخ تحدید حدود ۱۸۶۶/۲۳۱ خانم نیلوفر شاه علی فرزند عباس شش‌دانگ یک قطعه زمین واقع در قریه کیوران ۱۴۰۴/۵/۵ تاریخ تحدید حدود ۱۴ قانن ثبت به بموجب ماده ۱۴ قانن ثبت به صاحبان املاک و مجاورین شماره‌های فوق‌الذکر به‌وسیله این آگهی اخطار می‌گردد که در روز و ساعت مقرر مندرج در فوق در محل وقوع ملک حضور به هم رسانند چنانچه مالک یا نماینده قانونی آنان در موقع مقرر حاضر نباشند مطابق ماده ۱۵ قانن مزبور ملک مورد آگهی با حدود اظهار شده از مجاورین تحدید خواهد شد و اعتراضات مجاورین نسبت به حدود و حقوق ارتفاعی صاحبان املاکی که موقع مقرر حاضر نبوده‌اند مطابق ماده ۲۰ قانن ثبت فقط تا ۳۰ روز از تاریخ تحدید حدود خواهد شد و در اجرای تبصره ۲ ماده واحد قانن تعیین تکلیف پرونده‌های معترض ثبتی معترضین می‌بایست از تاریخ تسلیم اعتراض به اداره طرف یک ماه دادخواست اعتراض خود را به مرجع ذیصلاح قضایی تقدیم و گواهی لازم را از مرجع مذکور اخذ و به این اداره تسلیم نمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۳/۱۷ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۴/۰۱
شناسه آگهی: ۱۹۴۴۵۲۸

غیره فرزندان علی شش‌دانگ ۹ قطعه زمین وصل بهم در قریه دادمزر ۱۸۶۶/۲۳۱ خانم ال‌ببین یدری فرزند علی‌صفر شش‌دانگ یک قطعه زمین مزروعی واقع در قریه کیوران ۱۴۰۴/۵/۵ تاریخ تحدید حدود ۱۸۶۶/۲۳۱ خانم نیلوفر شاه علی فرزند عباس شش‌دانگ یک قطعه زمین واقع در قریه کیوران ۱۴۰۴/۵/۵ تاریخ تحدید حدود ۱۴ قانن ثبت به بموجب ماده ۱۴ قانن ثبت به صاحبان املاک و مجاورین شماره‌های فوق‌الذکر به‌وسیله این آگهی اخطار می‌گردد که در روز و ساعت مقرر مندرج در فوق در محل وقوع ملک حضور به هم رسانند چنانچه مالک یا نماینده قانونی آنان در موقع مقرر حاضر نباشند مطابق ماده ۱۵ قانن مزبور ملک مورد آگهی با حدود اظهار شده از مجاورین تحدید خواهد شد و اعتراضات مجاورین نسبت به حدود و حقوق ارتفاعی صاحبان املاکی که موقع مقرر حاضر نبوده‌اند مطابق ماده ۲۰ قانن ثبت فقط تا ۳۰ روز از تاریخ تحدید حدود خواهد شد و در اجرای تبصره ۲ ماده واحد قانن تعیین تکلیف پرونده‌های معترض ثبتی معترضین می‌بایست از تاریخ تسلیم اعتراض به اداره طرف یک ماه دادخواست اعتراض خود را به مرجع ذیصلاح قضایی تقدیم و گواهی لازم را از مرجع مذکور اخذ و به این اداره تسلیم نمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۳/۱۷ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۴/۰۱
شناسه آگهی: ۱۹۴۴۵۲۸

غیره فرزندان علی شش‌دانگ ۹ قطعه زمین وصل بهم در قریه دادمزر ۱۸۶۶/۲۳۱ خانم ال‌ببین یدری فرزند علی‌صفر شش‌دانگ یک قطعه زمین مزروعی واقع در قریه کیوران ۱۴۰۴/۵/۵ تاریخ تحدید حدود ۱۸۶۶/۲۳۱ خانم نیلوفر شاه علی فرزند عباس شش‌دانگ یک قطعه زمین واقع در قریه کیوران ۱۴۰۴/۵/۵ تاریخ تحدید حدود ۱۴ قانن ثبت به بموجب ماده ۱۴ قانن ثبت به صاحبان املاک و مجاورین شماره‌های فوق‌الذکر به‌وسیله این آگهی اخطار می‌گردد که در روز و ساعت مقرر مندرج در فوق در محل وقوع ملک حضور به هم رسانند چنانچه مالک یا نماینده قانونی آنان در موقع مقرر حاضر نباشند مطابق ماده ۱۵ قانن مزبور ملک مورد آگهی با حدود اظهار شده از مجاورین تحدید خواهد شد و اعتراضات مجاورین نسبت به حدود و حقوق ارتفاعی صاحبان املاکی که موقع مقرر حاضر نبوده‌اند مطابق ماده ۲۰ قانن ثبت فقط تا ۳۰ روز از تاریخ تحدید حدود خواهد شد و در اجرای تبصره ۲ ماده واحد قانن تعیین تکلیف پرونده‌های معترض ثبتی معترضین می‌بایست از تاریخ تسلیم اعتراض به اداره طرف یک ماه دادخواست اعتراض خود را به مرجع ذیصلاح قضایی تقدیم و گواهی لازم را از مرجع مذکور اخذ و به این اداره تسلیم نمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۳/۱۷ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۴/۰۱
شناسه آگهی: ۱۹۴۴۵۲۸

غیره فرزندان علی شش‌دانگ ۹ قطعه زمین وصل بهم در قریه دادمزر ۱۸۶۶/۲۳۱ خانم ال‌ببین یدری فرزند علی‌صفر شش‌دانگ یک قطعه زمین مزروعی واقع در قریه کیوران ۱۴۰۴/۵/۵ تاریخ تحدید حدود ۱۸۶۶/۲۳۱ خانم نیلوفر شاه علی فرزند عباس شش‌دانگ یک قطعه زمین واقع در قریه کیوران ۱۴۰۴/۵/۵ تاریخ تحدید حدود ۱۴ قانن ثبت به بموجب ماده ۱۴ قانن ثبت به صاحبان املاک و مجاورین شماره‌های فوق‌الذکر به‌وسیله این آگهی اخطار می‌گردد که در روز و ساعت مقرر مندرج در فوق در محل وقوع ملک حضور به هم رسانند چنانچه مالک یا نماینده قانونی آنان در موقع مقرر حاضر نباشند مطابق ماده ۱۵ قانن مزبور ملک مورد آگهی با حدود اظهار شده از مجاورین تحدید خواهد شد و اعتراضات مجاورین نسبت به حدود و حقوق ارتفاعی صاحبان املاکی که موقع مقرر حاضر نبوده‌اند مطابق ماده ۲۰ قانن ثبت فقط تا ۳۰ روز از تاریخ تحدید حدود خواهد شد و در اجرای تبصره ۲ ماده واحد قانن تعیین تکلیف پرونده‌های معترض ثبتی معترضین می‌بایست از تاریخ تسلیم اعتراض به اداره طرف یک ماه دادخواست اعتراض خود را به مرجع ذیصلاح قضایی تقدیم و گواهی لازم را از مرجع مذکور اخذ و به این اداره تسلیم نمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۳/۱۷ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۴/۰۱
شناسه آگهی: ۱۹۴۴۵۲۸

غیره فرزندان علی شش‌دانگ ۹ قطعه زمین وصل بهم در قریه دادمزر ۱۸۶۶/۲۳۱ خانم ال‌ببین یدری فرزند علی‌صفر شش‌دانگ یک قطعه زمین مزروعی واقع در قریه کیوران ۱۴۰۴/۵/۵ تاریخ تحدید حدود ۱۸۶۶/۲۳۱ خانم نیلوفر شاه علی فرزند عباس شش‌دانگ یک قطعه زمین واقع در قریه کیوران ۱۴۰۴/۵/۵ تاریخ تحدید حدود ۱۴ قانن ثبت به بموجب ماده ۱۴ قانن ثبت به صاحبان املاک و مجاورین شماره‌های فوق‌الذکر به‌وسیله این آگهی اخطار می‌گردد که در روز و ساعت مقرر مندرج در فوق در محل وقوع ملک حضور به هم رسانند چنانچه مالک یا نماینده قانونی آنان در موقع مقرر حاضر نباشند مطابق ماده ۱۵ قانن مزبور ملک مورد آگهی با حدود اظهار شده از مجاورین تحدید خواهد شد و اعتراضات مجاورین نسبت به حدود و حقوق ارتفاعی صاحبان املاکی که موقع مقرر حاضر نبوده‌اند مطابق ماده ۲۰ قانن ثبت فقط تا ۳۰ روز از تاریخ تحدید حدود خواهد شد و در اجرای تبصره ۲ ماده واحد قانن تعیین تکلیف پرونده‌های معترض ثبتی معترضین می‌بایست از تاریخ تسلیم اعتراض به اداره طرف یک ماه دادخواست اعتراض خود را به مرجع ذیصلاح قضایی تقدیم و گواهی لازم را از مرجع مذکور اخذ و به این اداره تسلیم نمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۳/۱۷ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۴/۰۱
شناسه آگهی: ۱۹۴۴۵۲۸

«محمد رضا کارگر»، رئیس سابق موزه ملی، در گفت‌وگو با «پیام ما» تاکید کرد

یونسکو باید به موضوع حفاظت از موزه‌ها ورود کند

عکس: محمد رضا کارگر

پیام ما | حفاظت از موزه‌ها در شرایط درگیری و جنگ از دغدغه‌های اصلی حافظان میراث فرهنگی است. اینکه این اقدام با چه ضوابط و اصولی باید صورت گیرد و چه استانداردهایی داشته باشد، یکی از موضوعات بحث در این زمینه است. یونسکو و سازمان‌های بین‌المللی مرتبط با موزه‌ها و آثار تاریخی تمهیداتی در این زمینه داشته‌اند و در زمان جنگ اقدامات بازدارنده و هشداردهنده‌ای را در پیش گرفته‌اند. اما درین حال کشورهای درگیر جنگ هم باید اقدامات حفاظتی ویژه‌ای برای شرایط بحران انجام دهند. اقداماتی که دامنه آن، از دیجیتال‌سازی و بسته‌بندی ویژه برخی اشیا تا انتقال اشیا به مخازن امن گسترده است. در آغازین روزهای جنگ اخیر در ایران معاونت میراث‌فرهنگی از تعطیلی موزه‌ها و انتقال اشیا به مخازن امن خبر داد. اما این انتقال باید استانداردهای ویژه‌ای داشته باشد و مخازن امن باید شرایط و ویژگی‌هایی داشته باشد که «محمد رضا کارگر» در گفت‌وگو با «پیام ما» به تفصیل به آنها اشاره کرده است. او در سخنانش تاکید می‌کند در درگیری‌های بین دو کشور، یونسکو باید موضوع حفاظت از موزه‌ها و آثار تاریخی را پیگیری کند و طرفین را نسبت به ضوابط حفظ آثار تاریخی در جریان جنگ آگاه سازد و هشدارهای لازم را به آنها بدهد. با این همه جنگ نسبتی با این دغدغه‌ها ندارد. تنها می‌توان میزان آسیب‌ها را با مطالبات بین‌المللی و کنوانسیون‌های مختلف به حداقل رساند.

علمی هستند.» کارگر درباره حفاظت فیزیکی آثار در موزه‌ها نیز به نکاتی اشاره می‌کند: «حوزه حفاظت فیزیکی مربوط به بنای موزه است. بنایی که اشیا در آن نگهداری می‌شوند، باید دارای آیت‌هایی باشد که امنیت آثار را تأمین کند؛ آیت‌هایی مثل دوربین‌های مدار بسته، دوربین‌هایی با مقاومت مناسب، قفل‌های الکترونیکی، نرده‌های استاندارد و در صورت امکان، نصب حصار پیرامونی، بخشی از حفاظت فیزیکی بنا را تشکیل می‌دهند.» حفاظت انسانی هم نوع دیگر از حفاظت است که مربوط به نگهداری‌ها یا گارد حفاظت می‌شود. این سه مورد در مجموع حوزه حفاظت موزه را تشکیل می‌دهند. اما بخش عمده این نوع از حفاظت مربوط به شرایط نرمال است. در شرایط بحرانی و جنگ‌ها شیوه‌های حفاظت از موزه با تغییراتی مواجه می‌شود: «اگر موزه در شرایط بحرانی قرار گیرد، باید امکان این را داشته باشد که تمام اشیا درون سالن‌های نمایش را به داخل مخزن منتقل کند. تصور بسیاری این است که مخزن

مسئله حفاظت از موزه‌ها موضوعی است که هم در شرایط عادی و هم در شرایط بحران، از مهمترین مسائل موزه‌هاست. موضوعی که به دو دسته کلی تقسیم می‌شود. «محمد رضا کارگر» که سال‌ها ریاست اداره کل موزه‌ها را برعهده داشته، درباره این دسته‌بندی می‌گوید: «حفاظت از موزه به‌طور کلی به دو دسته حفاظت شیمیایی و حفاظت فیزیکی تقسیم می‌شود. حفاظت شیمیایی به شرایط نگهداری اثر یا توجه به جنس آن مربوط است و در آن به مسائلی مثل رطوبت، گرما، سرما یا مشکلات باکتریایی توجه می‌شود. در این دسته استانداردهای شیمیایی اشیا را مشخص می‌کنند و برای هر کدام دستورالعمل‌های مشخصی مثل میزان نور محیط و اینکه یک شیء چه مدت زمانی می‌تواند در وینترین نمایش داده شود و چه مدت باید برای استراحت به مخزن منتقل شود. در این نوع از حفاظت برای هر شیء، استانداردها و دستورالعمل‌های مشخص و پذیرفته‌شده‌ای وجود دارد که در سراسر دنیا یکسان و

درباره نگرانی نسبت به آینده کتابخانه‌ها و مراکز آرشیوی و اسنادی ایران

حافظه‌ای که باید حفظ شود

حمیدرضا محمدی | روزنامه‌نگار

تعطیل هم نشده‌اند! مضطرب‌ام! اینکه کند وضعیت بدتر شود و دیگر کسی نگاهبان میراثمان نباشد و نماند و به بی‌غما برود. اما از آن بی‌ترش، چون بالاخره برای میراث تاریخی، یونسکو و کنوانسیون لاهه و کمیته سپر آبی در کار است و قوانینی برای مراقبت در شرایط جنگی هست، نمی‌دانم برای کتابخانه‌ها و آرشیوها چه قواعدی وجود دارد و دل‌آشوب آنها نیز هستم. با چند کتابدار از جمله رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران تماس گرفتم. دقیق نمی‌دانستند و با وجود اسناد اینترنت، نتوانستم بفهمم آیا فدراسیون بین‌المللی انجمن‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی (IFLA) و شورای جهانی آرشیوها (ICA) در این زمینه بیانییه و مصوبه و قانونی دارند یا جملگی تابع کنوانسیون ژنو به‌عنوان یک چارچوب حقوقی بین‌المللی هستند که ۷۱ سال پیش برای حمایت از اموال فرهنگی در زمان مخاصمات مسلحانه به تصویب رسید. مثلاً در همین حمله دمنشانه اخیر، کتابخانه تخصصی وزارت امور خارجه که بخشی از شبکه رسمی حافظه ملی کشور به‌شمار می‌رود و محل نگهداری اسناد تاریخی، منابع مرجع دیپلماتیک و مدارک مورد استفاده محققان، دیپلمات‌ها و کارشناسان روابط بین‌الملل است، با وجود آسیب بسیار که متحمل شد، اگر به‌ویژه به‌همراه اسناد بعضاً بی‌مانندش ناپود می‌شد، چه می‌شد؟ -البته اگر نشده باشد. یا آنکه هنوز خبری نداریم که آیا در حمله ناچهارم‌ده به

و انتشارات علمی و فرهنگی و کتابخانه فرهنگستان‌ها و دانشگاه‌ها و سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها و خیلی جاهای دیگر که ذکر نامشان از حوصله این مقال و مجال بیرون است. سخت آشفته‌ام برای این‌همه کتاب خطی و سنگی و عکس و سند و نقشه و فیلم و صوت. نمی‌دانم آیا این نهادها و مؤسسات و مراکز فرهنگی، از قبل برای حراست و حفاظت در روزگار بحران، آن‌هم از نوع جنگ، فکری کرده‌اند یا خیر. آیا پیش‌تر مدارکشان را در جایی اسکن و دیجیتال و ذخیره کرده‌اند یا خیر. نمی‌دانم اگر چنین نشده و در لایه‌های روزمرگی‌ها مشمول نسبیان شده است، سرزنش و سرانجامشان چه خواهد شد. من روزنامه‌نگار حوزه فرهنگ سخت پریشانم و فقط می‌توانم امید داشته باشم؛ امیدوار به اینکه مهمترین اسناد و مدارک تاریخ فرهنگ ایران‌زمین از این خطر خوفناک در جایی محفوظ بمانند، تا به وقت‌اش برسد به دست آیندگان؛ زیرا پاسداشت دانش، حافظه تاریخی و میراث فرهنگی جهانی وظیفه‌ای مشترک برعهده همه ما است.

ن باید اشیا را به شاخص و غیر شاخص تقسیم کنیم. همه اشیا یک موزه، حتی کوچکترین‌شان، دارای اهمیت هستند؛ چون در کنار هم یک مجموعه کامل را می‌سازند که همه اجزای آن دارای اهمیت است. نباید فکر کنیم فقط بعضی آثار ارزش حفاظت دارند؛ در شرایط بحرانی همه اشیا باید مورد حفاظت کامل قرار گیرند.»

در جنگ‌ها یونسکو باید موضوع حفاظت از آثار تاریخی را پیگیری کند

از ابتدای جنگ ایران و اسرائیل مسئله واکنش نهادهای بین‌المللی یکی از موضوعات مورد بحث بود. تا لحظه تنظیم این گزارش به‌رغم درخواست رسمی فعالان میراث‌فرهنگی ایران از نهادهای بین‌المللی مرتبط، هنوز نهادهایی مثل یونسکو و ایکوم و ایکوموس واکنش رسمی نشان نداده‌اند، درحالی‌که کارگر تاکید دارد: «در بحران‌هایی مانند جنگ، موزه‌ها باید توسط یونسکو معرفی شوند تا نیروهای متخاصم بدانند که این بناها یک مکان فرهنگی است. طبق قوانین بین‌المللی، هیچ کشور متخاصمی حق آسیب‌زدن به مراکز فرهنگی مثل موزه‌ها را ندارد و اگر چنین اتفاقی بیفتد، تبعات حقوقی خواهد داشت. در صورت بروز چنین اتفاقی باید بلافاصله مستندسازی کامل صورت گیرد و گزارش‌های لازم به یونسکو و دیگر نهادهای بین‌المللی ارائه شود تا پیگیری‌های حقوقی انجام گیرد.» کارگر در پاسخ این سؤال که مردم و فعالان این حوزه در شرایط بحران چگونه می‌توانند به‌عنوان نیروی دायطلب حضور مؤثر در حفاظت از موزه‌ها و آثار تاریخی داشته باشند؟ می‌گوید: «از آنجاکه موزه‌ها متعلق به مردم هستند، جامعه هم باید نسبت به حفاظت از آنها حساس باشد. اگر مدیریت موزه‌ها صلاح بداند و شرایط مناسب حضور انجمن‌های فعال در این حوزه باشد، می‌توان از مردم برای کمک به حفاظت فیزیکی آثار دعوت کرد. مردم و انجمن‌ها نیز چون موزه را میراث مشترک خود می‌دانند، از این کار استقبال می‌کنند. علاوه‌براین، موزه‌ها باید ارتباط مستمر با نیروهای انتظامی داشته باشند و در صورت بروز مشکل، این نیروها باید به‌سرعت وارد عمل شوند. برخی موزه‌ها دارای کد حفاظتی بالایی هستند و نهادهای امنیتی باید همیشه آمادگی اعزام نیرو یا حتی استقرار دائم در این مکان‌ها را داشته باشند.»

دیجیتال‌سازی آثار با کمک سامانه جام

ثبت دیجیتال آثار موزه‌ها یکی از راهکارهای اصلی برای حفاظت از آثار موزه‌ای در شرایط بحران است. موضوعی که همواره یکی از چالش‌های جدی در عرصه موزه‌داری کشور بوده، درباره ضرورت این امر در شرایط بحران کارگر به ایجاد سامانه جام اشاره می‌کند و می‌گوید: «ایران سال‌هاست این روند را آغاز کرده و نرم‌افزار جام را تهیه کرده است. همه موزه‌داران و امنای اموال موظفانند اشیا یا خود را در این سامانه ثبت کنند. ثبت اطلاعات آثار در این نرم‌افزار در واقع همان دیجیتال‌سازی اشیا موجود در موزه‌های ایران در سامانه جام ثبت شده‌اند. این کار کمک زیادی در حفاظت از این آثار در شرایط بحرانی می‌کند، چون اگر خدای‌کرده اثری به سرقت برود یا دچار مشکل شود، اطلاعات آن موجود و قابل‌ردیابی است. این سامانه فقط مخصوص اشیا و آثار در اختیار وزارت میراث‌فرهنگی نیست، بلکه تمام نهادها و دستگاه‌ها موظفانند اشیا یا دارای ارزش فرهنگی خود را در این سامانه، که مدیریت آن با وزارت میراث‌فرهنگی است، ثبت کنند.» یکی از دلایل اینکه سال‌هاست به ارگان‌ها و نهادهای خاص که آثار و اشیا یا تاریخی در اختیار دارند، تذکر داده می‌شود که اطلاعات مربوط به این آثار را در سامانه جام ثبت کنند و یا در اختیار وزارت میراث‌فرهنگی قرار دهند، بروز بحران‌هایی مثل جنگ اخیر است. در چنین شرایطی حفاظت و رصد آثار تاریخی‌ای که اطلاعات آنها ثبت شده است، به‌مراتب امکان‌پذیرتر از آثاری است که این ارگان‌ها همواره از ارائه و ثبت اطلاعات مربوط به آنها سر باز زده‌اند.

تارنوازی علی قمصری در برج آزادی

نگهدار وطنم باش. قلبم را تنها برای تو می‌گشایم و هیچ چیز جز سلامتی مردم ایران از تو نمی‌خواهم؛ حتی اگر جانم را در برابرش طلب کنی.» این نوازنده تار همچنین نوشت: «در این روزها هیچ‌کس با خروج از شهرش احساس غریبی نمی‌کند. چون کل ایران، به یک شهر تبدیل شده است و همه میزبان و یاور یکدیگرند. خانواده مهمتر شده. رفاقت‌ها باشکوه‌تر شده و تیلور رفتار انسانی، خویشتر‌داری‌ها و دیگرخواهی‌ها را می‌توان لمس کرد. من امید فریب‌خورد‌های که به کشور بی‌مهری کرده‌ام در هر جای دنیا اگر باشد، با دیدن اولین خون ریخته‌شده یک ایرانی، از درون متحول شود. چون هیچ انسانی در جهان از ویژگی‌های معنوی بری نیست. همه در مسیرشان، نور هدایتگر دارند. اگر همین الان کسی در جایی هست که وجدانش به بی‌مهری‌اش به این خاک آگاه شده است، آرزوی من کم‌تر زودتر نور هدایتگرش را از درون پیدا کند. خاک، اصل مهمی است و توجهات نیز برای پشت‌کردن به وجدان، به‌شدت فریبکارند. باید مراقب رسانه‌های مدیریت‌شده در هر جایی بود. قلب شما مهمترین رسانه است. من در حال یافتن نقش مؤثرم در این روزها برای ایران هستم، ما در ایران حل شده‌ایم و تنها به آن متصل نیستیم.» | ایرنا

«علی قمصری»، آهنگساز و نوازنده تار، با پیام همدلی مردم و بازآفرینی حالی خوش برای ساکنان تهران، اجرایی رایگان را در برج آزادی به صحنه می‌برد. قمصری در راستای مسئولیت اجتماعی خود با پیام همدلی مردم و تلاش برای بازآفرینی حالی خوش برای ساکنان تهران که این روزها در شرایطی سخت می‌گذرانند، به‌همراه «هم‌نوازان حصار» (کامران منتظری، نوازنده تنبک، و حمیدرضا یوسفی، نوازنده دف و بندیر) به اجرای قطعاتی از موسیقی ایرانی می‌پردازد. این برنامه امروز، یکشنبه یکم تیرماه، ساعت ۱۷:۳۰ در محل برج آزادی (در محوطه میدان) به‌صورت رایگان برگزار می‌شود و حضور برای عموم مردم آزاد است. قمصری با باور به اینکه در شرایطی چنین سخت، هنر واسطه‌ای زیبا و مؤثر برای همدلی، تاباوری و نزدیکی قلب‌هاست، به‌صورت مستقل و خودجوش سعی در ایجاد فضایی همدلانه با شهروندان تهران دارد. این هنرمند در سال‌های گذشته پروژه «تار ایرانی» را به‌طور مستمر در نقاط مختلف ایران برگزار کرده است و این گام هم در راستای همان پروژه تار ایرانی برگزار می‌شود. او در روزهای گذشته در واکنش به حمله رژیم صهیونیستی در صفحه شخصی خود در فضای مجازی نوشت: «خدایا

ذخیره ۲۰ میلیارد مترمکعب آب با آبخیزداری

«علی تیموری»، رئیس سازمان منابع طبیعی با اشاره به تأثیر آبخیزداری بر افزایش ذخایر آبی می‌گوید: سالانه حدود ۴۰۰ میلیارد مترمکعب بارندگی در کشور داریم، اما حدود دوسوم آن تبخیرمی‌شود. با مدیریت ۱۰ تا ۱۵ درصد این بارش‌ها از طریق روش‌های نوین آبخیزداری و آبخوانداری می‌توان ۲۰ تا ۳۰ میلیارد مترمکعب آب قابل‌استفاده ذخیره کرد. او اضافه می‌کند، در حال حاضر، ۱۵ استان کشور به‌طور فعال در اجرای طرح‌های آبخیزداری و منابع‌طبیعی مشارکت دارند، اما حدود ۲۵ میلیون هکتار از اراضی، به‌ویژه در مناطق مرزی و محروم، به اقدامات فوری آبخیزداری نیاز دارند. همکاری نهادهای مختلف در پروژه‌های ملی از اهمیت زیادی برخوردار است.

به‌گفته تیموری، عملکرد مشترک سازمان منابع‌طبیعی، جهادکشاورزی و‌سیبج‌سازندگی در این زمینه رضایت‌بخش بوده است، اما این همکاری‌ها باید به‌صورت متوازن در سراسر کشور ادامه یابد. همچنین، باید نگرانی‌های بخش خصوصی فعال در حوزه آبخیزداری برطرف شود.

آبخیزداری از جمله موضوعاتی است که در برنامه هفتم توسعه به آن توجه شده است. مجلس شورای اسلامی در قانون برنامه هفتم، موضوعاتی مانند قنات، پل‌های خورشیدی و آبخیزداری را در ردیف‌های اعتباری کشور گنجانده است.

رئیس سازمان منابع‌طبیعی دراین زمینه می‌گوید: این قانون ما را موظف کرده است طی پنج سال، ۲۰ میلیون هکتار از اراضی کشور را تحت‌پوشش عملیات آبخیزداری قرار دهیم که این امر نیازمند تأمین بودجه مناسب و همکاری همه‌جانبه است. در این شرایط استان تهران به‌موضوع آبخیزداری توجه کرده است.

«حسن عباس‌نژاد»، مدیرکل حفاظت محیط‌زیست استان تهران با بیان اینکه از ابتدای سال جاری، طرح‌های آبخیزداری و آبخوان‌داری به‌منظور تقویت پوشش گیاهی در مناطق تحت مدیریت محیط‌زیست استان تهران در حال اجراست، می‌گوید: با حمایت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان، مطالعات فاز نخست این طرح با تأکید بر گونه‌های بومی و آدامیک آغاز شده است و دانشگاه تهران هم‌راه با اداره‌کل منابع‌طبیعی، مسئولیت اجرای آن را برعهده دارند و نتایج این پژوهش‌ها، مبنای علمی برای احیای مناطق تخریب‌شده خواهد بود. بازسازی پوشش گیاهی، مدیریت چرا و اجری عملیات آبخیزداری از جمله محورهای اصلی این برنامه‌هاست که نقش مؤثری در احیای کارکردهای طبیعی این زیست‌گاه‌ها دارد.اایسن

گرمای طاقت‌فرسا جان ۶۰۰ نفر را می‌گیرد

داده‌های یک تحلیل نشان داده است انتظار می‌رود تقریباً ۶۰۰ نفر در اوایل موج گرما که انگلیس و ولز را تحت‌تأثیر قرار داده است، جان خود را از دست بدهند. دانشمندان همچنان معتقدند افزایش مرگ‌ومیر بدون گرمایش جهانی ناشی از فعالیت‌ها انسانی رخ نمی‌داد؛ چراکه آلودگی ناشی از سوخت‌های فسیلی، شما را ۲ تا ۴ درجه سانتی‌گراد افزایش داده است.

مرگ‌ومیر زودرس در سراسر انگلیس و ولز رخ خواهد داد، اما انتظار می‌رود بالاترین میزان مرگ‌ومیر در لندن و وست میدلندز باشد. بیشتر مرگ‌ومیرها یعنی ۸۵ درصد مربوط به افراد بالای ۶۵ سال خواهد بود. در برابر گرمای شدید آسپیدپترتر هستند. در همین حال، مشاوران رسمی در ماه آوریل، تمهیدات دولت انگلیس برای محافظت از مردم در برابر تأثیرات فراینده بحران آبچوها را «ناکافی، ناکندگه و نامناسب» خواندند. دکتر «گریفابولس کنستانتینودیس» از کالج امپریال لندن که عضوی از تیم تخمین تعداد مرگ‌ومیرهاست، گفت: موج‌های گرما، قاتلان خاموشی هستند و افرادی که بر اثر آنها جان خود را از دست می‌دهند، معمولاً از قبل بیماری‌های زمینه‌ای داشته‌اند و به‌ندرت گرما به‌منوان یکی از علل مرگ‌ومیر در فهرست آنها قرار می‌گیرد. او گفت: موج‌های گرما تهدیدی هستند که در بریتانیا کمتر مورد توجه قرار گرفته‌اند و با تغییر اقلیم خطرناک‌تر می‌شوند. این تحلیل از داده‌های چند دهه اخیر بریتانیا برای تعیین رابطه بین شما و مرگ‌ومیر ناشی از گرما در بیش از ۳۴ هزار منطقه در سراسر انگلیس و ولز استفاده کرده است. طبق گزارش شرکت بیمه Swiss Re، گرمای شدید در سطح جهان، کشنده‌تر از سیل، زلزله و طوفان است و سالانه حدود ۵۰۰ هزار نفر را به‌کام مرگ می‌کشد.اایسن

— صهیونیسم — [ج۱]

روایت‌هایی از ایرانیان سراسر جهان

قلب‌هایی که برای ایران می‌تپد

ایرانی ساکن فرانسه: اینکه هیچ کاری برای دفاع از مملکت‌م نمی‌توانم بکنم. سخت است شاید هنوز نفس می‌کشم، اما این روزها خفه‌شدن را تجربه کردم

۱۰ روز می‌شود که ایران زیر آتش رژیم صهیونیستی بوده و تهران بی‌وقفه صدای انفجار تجربه کرده است. ۱۰ روز پس از آن صبح ۲۳ خرداد، حالا اغلب شهرهای کشور در تلاطمند. از ظهر چهارشنبه، ۲۸ خرداد اینترنت‌ها قطع شدند و تا شب پنجشنبه این قطعی ادامه داشت. آنها که در تهران مانده‌اند، از لحظه‌های سکوت و زمانی که جنگنده‌های اسرائیل بر فراز آسمان نیست، فیلم برمی‌دارند تا خاطره شهری که دوستش دارند در یادشان امن بماند. قطعی اینترنت اما کار را هم برای آنها که خارج از کشورند و هم آنها که در شهرهایی دور از تهران‌اند، سخت کرده؛ بی‌خبری رنج بزرگ دیگری است. عده‌ای در این شرایط اعلام کرده‌اند به آنها که در تهران مانده‌اند سرمی‌زنند؛ اگر کسی می‌خواهد از پدر و مادر پیرش خبری بگیرد، آنها حاضرند و اگر کسی نیاز به کمکي دارد، پیشقدم‌اند؛ مانند سحر، محسن، شاهد، علیرضا، مریم و بسیاری دیگر.

«شاهد» در شب‌های ترس تهران صدای جاروی رفتگر

محل را شنیده و همین نوید زندگی برایش بوده، دیشب ساعت‌ها از برادرش بی‌خبر بود. به ناوایی رفته و برای پدر و مادرش خبر داده و بعد هم به سراغ کسانی رفته که برایش پیام گذاشته‌اند و خواسته‌اند سراغ آدم‌های نزدیکشان را بگیرد؛ آنها که در بی‌خبری و نداشتن اینترنت ۲۴ ساعت جهنمی را گذراندند. «بچه‌هایم هم جنگ بود؛ چیز زیادی در یادم نیست، اما نوقت بمباران می‌رفتیم زیر پتو.» می‌خواهد خانه را آماده کند، غذا بپزد و آنها که در تهران مانده‌اند را دعوت کند. او هم می‌ترسد مانند همه. چه آنها که در تهران‌اند و چه دیگری که در سایر شهرها منتظرند.

صدای «سحر» پشت پیام‌های صوتی ارسانی‌اش می‌رزد. در پیام صوتی صدای یادفند کنار لرزش صدایش شنسته. او از بعدازظهر پنجشنبه، ۲۹ خرداد که کمابیش اینترنت وصل شد، بیش از ۶۰ تماس را پاسخ داده و صدای آدم‌ها بوده. صدای آنها که از عزیزانشان در پایتخت بی‌خبرند. «صداها را ضبط می‌کنم، جملاتی در همه آنها مشترک است. دوست دارم، مراقب خودت باش، ما خوبیم، به امید دیدنت.» او در مرکز شهر تهران است؛ جایی‌که ۱۰ شب است در اینستاگرام مانند سحر و شاهد افراد بسیاری هستند. کسانی‌که شماره تماسشان را گذاشته‌اند تا صدای کسانی باشند که بی‌خبر از عزیزانشان هستند.

تصویر کافه‌ها و کتابفروشی‌هایی که هنوز بازند، در کنار ساختمان‌های ویران قرار گرفته. سارا در کرج، شهری که

بارها با بمب‌ها و جنگنده‌ها لرزیده از زندگی می‌گوید، از اینکه باید کپک درست کند و عصر سری به کسانی برزد که از ترس جنگ به کرج آمده‌اند.

شهرهای دیگر هم بارها در روزهای اخیر لرزیده‌اند و اسرائیل هیچ شهری را از شر جنگنده‌ها و آتش جنگ رها نکرده، پنجشنبه‌شب، ۲۹ خرداد، اعلام تخلیه شهرک صنعتی سپیدرود در رشت هم صادر شد و صدای انفجار کیلومترها

دورتر از این شهرک را هم لرزاند. در گرگان یادفند فعال شد و خبر انفجار در نوشهر هم آمد. حالا شهرهایی در شمال که مأمن بسیاری از تهرانی‌های جنگ‌زده بودند هم زیر آتش‌اند

هیچ‌چیز بدتر از بی‌خبری نیست

وضعیت برای آنها که در خارج از کشور خبر جنگ را شنیدند نیز به‌تأور بود. مانند «فاطمه» که ساکن برلین است و سحرگاه جمعه، ۲۳ خرداد، خبر را از دوست غیرایرانی‌اش شنید. «یکی از دوستان غیرایرانی‌ام با شتاب به سراغم آمد، صفحه تلفن همراهش را نشانه داد و با نگرانی گفت: «شهر تو را بمباران کرده‌اند! این تصویر تهران است!» ابتدا دچار شوک شدم. باور نمی‌کردم. تهران؟ ایران؟ شاید اشتباهی شده باشد. شب گذشته همه‌چیز آرام بود، هیچ نشانه‌ای از آغاز جنگ در میان نبود. اما متأسفانه واقعیت داشت. به خانواده و دوستانم زنگ زدم، فکر می‌کردیم تمام شود، اما حالا یک هفته است.»

خانه پدر و مادر فاطمه در غرب تهران است، همان منطقه‌ای که از نخستین اهداف حمله بود. «آنها در نزدیکی منطقه‌ای

زندگی می‌کنند که انبار نفت در آن هدف قرار گرفت و صدای انفجارها، مهیب و هولناک بود. فردای آن روز تصمیم گرفتند شهر را ترک کنند. در تمام لحظات از طریق تماس تلفنی همراهشان بودم و حتی از آن‌سوی خط صداهایی از جنگ شنیدم. تلاش کردم با بسیاری از دوستانم تماس بگیرم؛ اما برخی هنوز پاسخی ندادند. تنها می‌توانم امیدوار باشم که احشاش خوب است.»

او می‌گوید برخی از مردم در برلین با مهربانی و همدلی سرافشان را می‌گیرند. بیشترشان مخالف جنگ‌اند و می‌گویند آغاز جنگی تازه در این جهان، فاجعه‌ای دیگر است، «یکی از تأثیرگذارترین واکنش‌ها از سوی یکی از همکاران غیرایرانی‌ام بود؛ با چشمانی اشکبار گفت: «هیچ‌کس سزاوار نیست در جنگ زندگی کند و با چنان رنجی رویه‌ور شود.» جان‌فرساترین تجربه ام، زمانی‌ست که به‌خاطر قطع اینترنت یا اختلال در تماس‌های تلفنی، از ارتباط با خانواده و دوستانم محروم می‌شویم. هنوز نتوانسته‌ام با برادرم یا برخی اعضای خانواده‌ام تماس بگیرم. ما ایرانیان دور از وطن، اغلب با یکدیگر در تماسیم؛ از راه‌های ارتباط با خانواده می‌پرسیم یا می‌کوشیم برای کمک به آنها راهی پیدا کنیم.» او می‌گوید این روزها حسی دوگانه را به‌صورتی مداوم تجربه کرده. در آن‌سوی خط، بر صفحه‌ای کوچک، جنگی در جریان است و عزیزانش در معرض خطرند؛ اما در برابر چشمانش واقعیتی که در آن ایستاده، زندگی با نهایت عادی بودن پیش می‌رود. مردم از برنامه‌های آخر هفته‌شان می‌گویند، از بی‌خوابی شب‌گدشته، یا از اینکه باید به خرید بروند. انگار

یادداشت

غذارسانی به حیوانات خانگی در روزهای جنگ

ایجاد کنید. این نقاط باید تهیه مناسب و راه فرار داشته باشد و تا حد امکان در مقابل نور و صدای شدید عایق باشد. در مواقع استرس با حیوانات خانگی تماس چشمی و لمسی برقرار کنید و از استرس‌شان بکاهید.

– در صورتی‌که مجبور به ترک موقت حیوان خانگی شدید از مسئولیت‌پذیری و امنیت محل نگهداری جدید مطمئن شوید. در تهران و شهرهای بزرگ داوطلبین و پناهگاه‌هایی هستند که حیوانات را به‌صورت موقت نگهداری می‌کنند، آنها را پیدا کنید و به سایر صاحبان حیوانات خانگی معرفی کنید.

– بهتر است بخت‌های رواداری غذارسانی به حیوانات خانگی شهری را چند صبحی کنار بگذاریم و در این روزهایی دشوار، حتی با یک کاسه کم‌عقق آب به خشک شدن و رفع تشنگی حیوانات، حداقل گنجشکی، کمک کنیم.

– در خانه نقاط امنی برای حیوانات خانگی

جهان، دو تصویر موازی است که با هیچ کوششی کنار هم نمی‌نشینند.

کاخانه دور است و دورتر می‌شود

«الیه» که چند هفته قبل برای دفاع از پایان‌نامه دکتری‌اش به اتریش رفت هم در این یک هفته مدام از خود پرسیده «اگر ایران بودم، بهتر نبود؟» و در پاسخ به خود گفته «اگر ایران هم بودم، احتمالاً تصمیم می‌گرفتم هر طور شده، فرار کنم.» «بدبختانه وقتی خارج از ایرانی و اتفاقی در ایران می‌افتد، فلج می‌شوی و زندگی عادی مختل می‌شود و مدام فکر می‌کنی که کاش در ایران بودی، کنار خانواده و دوستانت.» او می‌گوید مدام به این فکر کرده که چقدر خوشحال است از اینکه پدر و مادرش در تهران زندگی نمی‌کنند، اما دوستان و آشنایان و شهری که دوستش داشته زیر بمباران بی‌وقفه است. «از فکر خرابی تهران ناپود شده‌ام؛ از فکر خرابی خیابان‌ها، کوچه‌ها و همه جاهایی که زندگی‌مان آنجا گذشته. از روز اول جنگ صدبار با خود مرور کردم که چه چیزی در خانه جا گذاشتم و در دلم با آنها خداحافظی کردم. گلدان‌هایی را که گذاشته بودم در راهرو تا همسایه‌ها به آنها آب بدهند، بوسیدم. در دلم گفتم اگر برگردم و دیگر خانه‌ای در کار نباشد، چه؟»

الیه در هفت روز مرگ‌آور گذشته بارها احساس بی‌مصرف بودن داشته، حس ناتوانی از اینکه دور است و نمی‌تواند کاری کند؛ «از دیروز که اینترنت قطع شده، حتی خبر گرفتن از حال آدم‌ها از رویی دست‌نیافتنی است. از خانواده‌ام خبر ندارم، دوستانم هر سه-چهار ساعت پیامی می‌گذارند و می‌گویند ما خوبیم. یک لحظه وصل شدیم و باز قطع، ناپدید می‌شوند. سکوت کانال‌های تلگرامی وحشتناک است و مدام از خودم می‌پرسم در خانه‌ام چه خبر است؟ الان فقط می‌دانم خانام از من دور است و مدام دورتر می‌شود.»

روزهای جنگ هشت‌ساله از مقابلم گذشت

«کاوه» در شهری ساحلی در فرانسه است که روزگاری خود به‌سبب جنگ جهانی دوم، هم از سوی آلمان نازی و هم از سوی متفقین بمباران شده، ولی الان هیچ اثری از جنگ نیست و مردم در آرام‌ترین شرایط بسر می‌برند. کاوه آنجاست و بناتگاه خود را در میان سکوتی دیده که از روزهای کروایی که هر لحظه خبر مرگی را می‌شنیدند و باید اطلاع‌رسانی هم می‌کرده، خفه‌کننده‌تر است. کاوه آنجاست، در کنار دریایی آرام و مردمی که تصویری از جنگ ندارند. او هنوز باورش نمی‌شود و مدام در یک هفته گذشته از خودش پرسیده «چطور ممکن است وسط یک فرایند دیپلماتیک مذاکره و گفت‌وگو آتش جنگ برافروخته شود؟» «از روزهای نفسگیر کروایی‌که واقعا فکر نمی‌کردیم زنده از آن بیرون می‌آییم، زیاد نگذشته. از اولین انفجارهای تهران من بیدار بودم و از طریق خوارهم که تهران زندگی می‌کند، باخبر شدم. اول سعی کردم او را آرام کنم، ولی تعداد انفجارها و شلیک‌ها که بیشتر شد، اضطراب تمام وجودم را فراگرفت. کاری جز راه رفتن در یک اتاق کوچک از دستم برنی‌آمد. هر یکی دو دقیقه یک‌بار همه کانال‌های تلگرامی را چک می‌کردم. بعد به سراغ اینستاگرام می‌رفتم و بعد سراغ توئیتر و دوباره حرکت را نو. مدام از خودم می‌پرسیدم چرا کار به اینجا رسید؟ چه‌کاری از دستمان برمی‌آمد و انجام ندادیم که چنین شد؟»

در ذهن کاوه بار دیگر خاطرات جنگ هشت‌ساله زنده شده است. «از نامداد جمعه، ۲۳ خرداد، تا الان تمام لحظه‌هایی که از شروع جنگ تحمیلی عراق علیه ایران به خاطر دارم، برایم مرور شده است. دقیقاً لحظه‌ای را که در نامداد ۳۱ شهریور ۱۳۵۸ وقتی هواپیمای عراقی به پایگاه چهارم شکاری دزفول حمله کردند و آسمان به رنگ‌های نارنجی و بنفش و زرد حاصل از شلیک تپو‌های ضدو هوایی درمی‌آمد، به خاطر دارم. همه آن هشت‌ساله را که کودکی‌مان در جنگ سپری شد و شاهد تخریب خورستان بودیم، دوباره از ذهن گذراندم. حالا تکرار تخریب دوباره مملکت… اینکه دم‌پدم اخبار را رصد کنم و حال بستگان و خویشاوندانم را جویا شوم و دست به دعا باشم، ولی هیچ‌کار دیگری، به‌ویژه دفاع از مملکت‌م، نتوانم انجام دهم، سخت است. شاید هنوز نفس می‌کنم، اما این روزها خفه‌شدن را تجربه کردم و سکوتی مستمر را.»

عکس نوشت

عکس: مشرق نیوز
 تصویری دردناک و همدلانه از حمله اسرائیل به مناطق مسکونی منتشر شده است که در آن یک زن آتش نشان در حال همدلی با یک زن دیگر است.

سینما

بازگشایی سینماها با اما و اگر

فعالیت سالن‌های سینمایی از دیروز، ۳۱ خردادماه، از سر گرفته شده است. فعلاً سالن‌های دولتی در سانس‌های محدود آغاز به کار کرده‌اند و برخی سینماهای بخش خصوصی هم قرار است از چند روز دیگر به چرخه اکران اضافه شوند. مراجعه به سایت‌های خرید اینترنتی بلیت نشان می‌دهد سینماهای دولتی باز شده، فیلم‌های کم‌دی و غیرکم‌دی را در تعداد محدودی سانس نمایش می‌دهند. بررسی بلیت‌های خریداری شده در این سامانه‌ها تا ظهر شنبه، ۳۱ خرداد، نیز حکایت از این دارد که برخی سالن‌ها هیچ بلیتی نفروخته‌اند. برخی دیگر هم که بلیت‌فروشی یا رزرو دارند، به گفته مدیران سینما اگر به حد نصاب تعداد تماشاگر نرسند، فیلم را اکران نمی‌کنند. بازگشایی سینماها در حالی رخ داده که چند روز دیگر ماه محرم فرامی‌رسد و اکران تمام فیلم‌ها برای مدتی متوقف می‌شود. به گفته برخی از کارشناسان سینما، این موضوع بازگشایی زودهنگام سینماها را بی‌فایده می‌کند و بهتر است فعالیت سینماها پس از رسیدن به ثبات بیشتر و اطمینان از حفظ امنیت جانی شهروندان به زمانی بهتر موکول شود. ایسنا

مستند

«وطن به روایت من» پویشی برای فیلمسازان

انجمن سینمای جوانان ایران فراخوانی را برای پویش فیلمسازی «وطن به روایت من» منتشر کرد. همچنین، بنیاد سینمایی فارابی از سرگیری فعالیت‌های خود را اعلام کرده است. به گزارش روابط عمومی انجمن سینمای جوانان ایران، براساس این فراخوان هنرمندان و تمامی افراد علاقه‌مند می‌توانند با تولید آثار در پنج قالب داستانی، مستند، تجربی، پویانمایی و هوش مصنوعی در این پویش شرکت کنند. آخرین مهلت ثبت‌نام و بازگذاری آثار تا ۱۵ تیر ۱۴۰۴ اعلام شده است. به آثار برگزیده، پس از داورى جوایزی ارزنده تعلق خواهد گرفت ضمن آنکه ۱۲ فیلم برگزیده برای اکران در بخش ویژه چهل‌دومین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه تهران انتخاب می‌شود. از علاقه‌مندان و فیلمسازان دعوت می‌شود برای کسب اطلاعات بیشتر به کانال انجمن سینمای جوانان در پیام‌رسان ای‌تا و به یا شناسه @ivcshabar مراجعه کنند. ایسنا

دستورالعمل جامع برای مراقبت از خودمان در زمان جنگ

چگونه پناه بگیریم؟

- پناه گرفتن زمان جنگ**
- مکان‌هایی مناسب برای پناه گرفتن شامل زیرزمین، طبقات پایین ساختمان یا تونل‌های مترو هستند. ترجیحاً نزدیک دیوارهایی بمانید که پنجره یا شیشه ندارند، اما به آنها تکیه ندهید. تماس مستقیم با دیوارهای محکم خطرناک است؛ چون ممکن است بر اثر انفجار یا لرزش زمین آسیب ببینید.
- اگر در فضای باز هستید، سریعاً به نزدیک‌ترین ساختمان پناه ببرید.
- اگر دسترسی به پناهگاه زیرزمینی ندارید، به پایین‌ترین قسمت ساختمان بروید.
- از پنجره‌ها دور بمانید. در صورت امکان، پنجره‌ها را با پلاستیک محافظ و چسب بیوشانید تا از شکستن شیشه جلوگیری شود.
- پناه گرفتن در فضای باز**
- اگر ساختمانی در اطراف شما نیست، به پایین‌ترین نقطه زمین، مانند یک گودال یا چاله بروید و روی زمین دراز بکشید. از آنجاکه ترکش‌ها و قطعات ناشی از انفجار به سمت بالا پرتاب می‌شوند، امن‌ترین نقطه، پایین‌ترین سطح زمین است. روی شکم دراز بکشید و با دست‌هایتان از سر و صورت خود محافظت کنید.
- سایر اقدامات محافظتی**
- در صورت امکان، پوست بدن خود را با هر چیزی که قابل‌استعمال نباشد، بپوشانید. اگر وسیله‌ای در دسترس نیست، حتی یک کت، ژاکت یا روزنامه هم می‌تواند تا حدی از سوختگی شدید جلوگیری کند.
- چشم‌هایتان را ببندید تا از ورود گردوخاک و ذرات ریز جلوگیری شود.
- دهانتان را کمی باز نگه دارید تا از آسیب به ریه‌ها در اثر موج انفجار جلوگیری شود.
- کارهایی که باید انجام دهید**
- امن‌ترین اتاق خانه را شناسایی کنید. اگر زیرزمین ندارید، معمولاً حمام‌ها گزینه مناسبی هستند؛ چون دیوارهای محکمی دارند و دارای پنجره کمی هستند یا اصلاً پنجره ندارند.
- پلاستیک محافظ و چسب نواری (مانند چسب کاغذی یا چسب پهن) آماده داشته باشید تا روی پنجره‌ها بچسبانید و از شکستن شیشه بر اثر موج انفجار جلوگیری کنید.
- با وسایلی مثل میز، تشک و کتاب یک پناهگاه موقتی درست کنید.
- روی زمین دراز بکشید، دست‌ها را روی سرتان بگذارید و دهانتان را کمی باز نگه دارید.
- آب آشامیدنی ذخیره کنید، غذا آماده داشته باشید و برق و گاز را قطع کنید.
- کارهایی که نباید انجام دهید**
- به حمله هوایی نگاه نکنید.
- بیرون نروید و از حمله عکس نگیرید.
- نزدیک پنجره‌ها پناه نگیرید.
- به دیوار تکیه ندهید.
- در فضای باز و به‌صورت گروهی جمع نشوید.

حفاظت از سالمندان در شرایط جنگی

- سالمندان ممکن است به دلیل کمبود سن، بیماری‌های مزمن، محدودیت‌های حرکتی یا انزوای اجتماعی، نتوانند مانند دیگران از خود محافظت کنند. به همین دلیل، توجه ویژه به نیازها و حمایت از سالمندان در شرایط جنگی امری حیاتی است. در اینجا مهمترین نکات برای مراقبت از سالمندان در این شرایط را ذکر می‌کنیم.
- مشارکت دادن سالمندان در تصمیم‌گیری**
- سالمندان نباید از تصمیم‌گیری‌ها کنار گذاشته شوند. آنها تجربیات ارزشمندی دارند و مشارکتشان در برنامه‌ریزی و آمادگی می‌تواند کمک بزرگی باشد. از آنها بپرسید چه نیازهایی دارند و چه چیزی به آنها احساس امنیت می‌دهد.
- تأمین مکان امن برای پناه گرفتن**
- سالمندان ممکن است توانایی جابه‌جایی سریع نداشته باشند، پس باید از قبل مکان‌های امن در خانه یا محل سکونت برای آنها آماده شود. بهتر است این مکان‌ها دور از پنجره، در طبقه پایین ساختمان و مجهز به وسایل ضروری مانند آب، دارو، پتو و چراغ‌قوه باشند.
- دسترسی به دارو و خدمات درمانی**
- بسیاری از سالمندان بیماری‌های مزمن مانند فشار خون، دیابت یا مشکلات قلبی دارند. باید داروهای مورد نیاز آنها از قبل ذخیره شده باشد و در صورت تخلیه یا جابه‌جایی، همراهشان باشد. همچنین، باید اطلاعات پزشکی آنها در دسترس اعضای خانواده یا مراقبین باشد.
- حمایت روانی و عاطفی**
- جنگ و اضطراب ناشی از آن می‌تواند تأثیر زیادی بر سلامت روان سالمندان بگذارد. صحبت کردن با آنها، گوش دادن به نگرانی‌هایشان و ایجاد فضای آرامش‌بخش، نقش مهمی در کاهش استرس و ترس دارد.
- تأمین تغذیه مناسب و آب سالم**
- سالمندان بیشتر از دیگران در برابر سوءتغذیه و کم‌آبی آسیب‌پذیرند. باید تغذیه مناسب و آب آشامیدنی تمیز برای آن‌ها فراهم شود. در صورت تخلیه یا قطع خدمات شهری، تهیه مواد غذایی ساده و قابل‌نگهداری اهمیت ویژه دارد.
- کمک در جابه‌جایی و تخلیه اضطراری**
- در صورت نیاز به ترک خانه، باید برای انتقال سالمندان برنامه‌ریزی دقیقی انجام شود. استفاده از ویلچر، عصا یا همراهی فرد مطمئن برای کمک به جابه‌جایی آنها ضروری است. نباید آنها را تنها گذاشت یا به حال خود رها کرد.
- مراقبت از سلامت عمومی و بهداشت فردی**
- تأمین وسایل بهداشتی مانند پوشک بزرگسالان، صابون، دستمال مرطوب و وسایل شخصی کمک می‌کند سالمندان در شرایط اضطراری نیز از نظر بهداشتی در وضعیت مناسبی باقی بمانند و دچار بیماری نشوند.
- حفظ ارتباط با خانواده و جامعه**
- احساس تنهایی می‌تواند برای سالمندان بسیار آسیب‌زننده باشد. باید تا حد امکان ارتباط آنها با اعضای خانواده، همسایگان یا حتی داوطلبان حفظ شود. تماس تلفنی، پیام دادن یا حتی دیدارهای کوتاه می‌تواند باعث آرامش خاطر آنها شود.
- بیبینید آیا فرزندان دوست دارد خودش هم کاری مثبت انجام دهد. مثلاً یک پوستری یا شعر در مورد صلح درست کند.
- گفت‌وگو را با دقت و آرامش تمام کنید**
- وقتی صحبتتان به پایان می‌رسد، مهم است که مطمئن شوید فرزندان در حالت نگرانی یا ناراحتی رها نمی‌شود. با دقت به زبان بدن، لحن صحبت و نفس کشیدن او توجه کنید تا میزان اضطرابش را بسنجید.
- مرتب‌حال فرزندان را بپرسید**
- به‌طور مرتب حال و احساسات فرزندان را جویا شوید و از سوالات یا دغدغه‌های جدیدش مطلع شوید.
- مراقب تغییرات رفتاری یا جسمانی مانند دل‌درد، سردرد، کایوس یا مشکلات خواب باشید.
- واکنش کودکان متفاوت است؛ کودکان کوچکتر ممکن است وابسته‌تر شوند و نوجوانان ممکن است غم یا خشم شدید نشان دهند.
- واکنش‌های موقتی طبیعی‌اند، اما اگر طولانی شدند، کمک متخصص لازم است.
- استرس فرزندان را با تمرین نفس کشیدن عمیق کاهش دهید:
- پنج نفس عمیق با ۵ ثانیه دم از بینی و ۵ ثانیه بازدم از دهان.
- توضیح دهید شکم مانند بادکنک آرام باد می‌شود و هوا به‌آرامی خارج می‌شود.
- مواجهه کودکان با اخبار را کنترل کنید**
- اخبار نگران‌کننده را در حضور کودکان کوچک محدود کنید و با کودکان بزرگتر درباره منابع اخبار صحبت کنید. همچنین، مراقب باشید وقتی با بزرگترها درباره درگیری صحبت می‌کنید، فرزندان صدای شما را می‌شنوند یا نه.
- مراقب خودتان باشید تا بهتر بتوانید از کودکان حمایت کنید**
- آرامش خود را حفظ کنید و اگر نگرانید، با نزدیکان صحبت کنید. زمان‌های مشخصی را برای دنبال کردن اخبار انتخاب کنید و برای استراحت و تجدید انرژی وقت بگذارید.
- احساسات کودک را بپذیرید و به او اطمینان دهید
- تأکید کنید که احساساتی مانند ترس یا ناراحتی طبیعی هستند و می‌تواند همیشه با شما صحبت کند.
- آرام و متناسب با سن کودک صحبت کنید**
- در نظر گرفتن سن کودک
- از زبان ساده و قابل‌فهم برای سن فرزندان استفاده کنید و به میزان نگرانی او توجه داشته باشید.
- احساسات خود را کنترل کنید
- اگر ناراحت یا نگران هستید، طبیعی است، اما سعی کنید نگرانی‌هایتان را به کودک منتقل نکنید.
- با آرامش و توجه صحبت کنید
- لحن آرام داشته باشید و مراقب حالات چهره و زبان بدنتان باشید.
- به کودک اطمینان دهید که در امنیت است
- تأکید کنید که افراد زیادی در جهان در حال تلاش برای پایان دادن به بحران هستند.
- لازم نیست همه پاسخ‌ها را بدانید
- اگر پاسخ سؤالی را نمی‌دانید، صادقانه بگویید و با کودک (به‌ویژه اگر بزرگتر است) بدنبال جواب بگردید.
- مهربانی را گسترش دهید**
- همدلی را آموزش دهید
- از گفتن عباراتی مثل «آدم‌های بد» خودداری کنید و به فرزندان کمک کنید نسبت به آسیب‌دیدگان جنگ و پناهندگان احساس همدلی داشته باشند.
- با تبعیض و زورگویی مقابله کنید
- به فرزندان یادآوری کنید که همه حق دارند در مدرسه و جامعه احساس امنیت داشته باشند. زورگویی و تبعیض در هر شکلی نادرست است و هرکدام از ما باید برای مهربانی و حمایت از دیگران تلاش کنیم.
- توجه کودک را به انسان‌های کمک‌کننده جلب کنید**
- کودکان را با داستان‌های مثبت درباره کمک و مهربانی آشنا کنید تا امید و آرامش بگیرند؛ مثل امدادگرانی که به مردم کمک می‌کنند.

۸ راهکار برای آرام کردن کودکان در هنگام جنگ

- کودکان همیشه برای احساس امنیت و آرامش، به‌ویژه در زمان‌های بحرانی، به والدین خود تکیه می‌کنند در ادامه، راهکارهایی آمده است برای اینکه چگونه با فرزندان درباره شرایط سخت صحبت کنید.
- بیبینید فرزندان چه می‌دانند و چه احساسی دارد**
- زمان و مکان مناسب را برای گفت‌وگو انتخاب کنید
- مثل هنگام غذا خوردن؛ از صحبت در مورد مسائل نگران‌کننده قبل از خواب پرهیز کنید.
- از کودک بپرسید چه می‌داند و چه احساسی دارد
- برخی ممکن است بی‌اطلاع یا بی‌علاقه باشند، اما برخی دیگر نگرانند و در سکوت از اتفاقاتی که در جریان است، رنج می‌برند.
- برای کودکان کوچکتر، از روش‌های غیرمستقیم استفاده کنید
- مانند نقاشی، داستان‌گویی یا بازی برای شروع گفت‌وگو.
- بررسی کنید کودک از چه منابعی اطلاعات گرفته است
- اخبار، شبکه‌های اجتماعی، مدرسه یا دوستان؛ اطلاعات نادرست را اصلاح کنید.
- حواستان به تصاویر ناراحت‌کننده باشد
- وقتی کودکان تصاویر ناراحت‌کننده‌ای از جنگ در تلویزیون یا گوشی می‌بینند، ممکن است فکر کنند این اتفاق‌ها خیلی نزدیک به آنهاست. بهتر است با کودک در این مورد صحبت کنید و به او توضیح دهید که همه چیز تحت کنترل است.
- نگرانی‌های کودک را جدی بگیرید
- سؤالاتی را که به‌نظر افراطی می‌رسند، با آرامش پاسخ دهید و علت نگرانی را جویا شوید.